

غہریستان

نووسين : ئەحمەد رواندزی

پېشه كى.....

به ناوى خواى به خشنده و ميه ره بان

ئەم كتيبه من نووسه ره كه يم تۆش نووسه رى ژيانى خۆتى وابكه هه موو ديپيكت
شايه نى دووجار خويندنه وه بييت ، ئيمه له هيج رۆمانيك ژيان نامه ي خۆمان
نه كه وته بهرچاو له ته واوى گۆرانيه كان به هه له باس كراوين، له كۆلانه چۆله كان
سه رما پشتى ته زاندين، رهنگه قسه ي دلئى تۆش له م كتيبه هه بييت چونكه پشت
به ستراره به نوسينى سه رديواره كان و هه ندئ له كۆمينت و پۆسته كان چيرۆكى
پشت ئەمانه وه رگيراره و كۆ كراوه ته وه و تيكه ل كراوان و چيرۆكيكى لئ دروست
كراوه و ئەم كتبه ي لئى ئەرزش كراوه ، نازانم ناوى بنيم چيرۆك يان شح ريان
رۆمان يان ژيان نامه پيشتر نووسين و ئەده بى كوردى پيى ئاشنا نه بووه بۆيه
شايه نى هه ر هه له يه كه كه رووبدا وه لئى هه ندئ جار ئەوه ده نووسين كه هيو اى
پيده خوازين ، هه ندئ جار ئەوه ده نووسين كه له ده ست چوه زۆربه ي جار بۆخۆمان
ده نووسين به پييتيك ته نها ئەوانه لئى تپده گه ن كه هه ستمان پيده كه ن، راستى
ژيان جهنگى خراپه كار و باشه كاره كان نيه ، به لكوو جهنگى خراپ و خراپ ترينه كانه
دلئى هه ر يه كه مان پره له نامه ي نووسراو ئەو نامه نووسراو و قسه نه وتراوانه له م
كتيبه يه كيان گرتووه رپچكه يه كى نووييه بۆيه شايه نى هه ر هه له يه كه رووبدا

سلاو خەدیجەى بیړهحم، تامن نامه نه نیرم تو ناینیری ؟
خەدیجە من مانگیکه له سهربازیم، بمبوره که هه والم پی
نه یایت ، لیړه مهرگ له ژیان نازیزتره، خەدیجە
خەمه ناکن ئەوه نده قولن رۆ ئەچنه رۆحه وه ، خەدیجە
لیړه قهله رهش و کوتر له یهك ئاو تینویه تی ئەشکیئن
پشیله کانی ئیړه له ژیر سیبهری مرۆقه کان پشوو دهن
خەدیجە لیړه میهره بانى ئەبارى، وه لى دلى من چىژ له هیچ
شتیک نابینى، خەدیجە هه میسه خه یالم لای ئیوه یه من
ماندوو ماندوو بى ئیوه تخوا نزاى زورم بووبکه ن
هه تاوه کی زووبه زوو پیتان شاد بيمه وه، ئەى چه نده
غەریبی ئیوه م ، من ئەزانم غوربەت و دورى ئیوه رۆح و
تەمەنم لى ئەستینى ، ئاخر من مندالیکم ناتوانم جهنگى
ئەو هه موو نه هه مەتیه بکه م کی شه که ئەوه یه ناتوانم

شەرحى دلتەنگىم بۆكەس بكم ئەوہش خودى
دلتەنگىه، ئاخر من پرم له هيج شەو نيه يەك دونيا مەراق
لەگەل خۆم نەنوینم، پیم دەلین بیرمەكەوہ كەچى بیر لە
بیرنەکردنەوہش دەكەمەوہ هیئدە پر بوومە لەهيج ئیدی
پوچیش جیى منى تیانابیتەوہ ئەمەویت دەربارەى
بیکەسىم بدویم لیڤه بەلام روخساریك نابینمەوہ بیدەنگیم
بشیوینى، هەموویان يەك پارچە نیگەرانى و بیتاقەتیم
نیشان دەدەن، پینووسەكان لیڤه بۆ مەرگ نووسینەوہ
دەژین ئیمەش بۆ ژان، ئیمە وەك باندهكانى كۆتایى پایزن
نین كەجیان هیشتین ناتوانین بەتەنها بفرین، بەتەنها
ریگا پینازانین بەرۆحیكى پەرش و بلاو، سەرقال و
سەرگەرمى ئەو ژیانەى كە نازانین جەنگ بەرەو كویتی
دەبات سەر لیشیواو ریگا ون دەكەین بیگومان پیویستمان
بە كەسیكە لەم تاریکیه رووناکیمان بۆ بگریت و نەهیئیت
بکەوین، لەکوئ رات کرد رابكات لەکوئ وەستایت
بووہستیت،

ئېستا من لەسەر ترۆپكى شاخپكەوه لەو هەموو مرۆق و
چراخان و ژاوه ژاو و قەرەباغپەى شار دەروانم كە
دەرەقەتى خامۆش كردنى دلتەنگى من نەهاتن، مرۆقانىك
هەركاتپك لە دونيا ساختەكەيان هەلدەهاتم،

دەكەوتەمە نپو تەنھايپەكەى خۆمەوه !

حەوسەلەى دواندن و گوپپيست بوونى هپچ وشەپەكم
نماوه، دەستم ناوه لەرووى هەر بپركردنەوہپەك كە دپت بە
مپشكم، هەمان ئەو بپركردنەوہ زۆرانەى واى كرد لە
گەنجپما رۆحپكى هەشتاسالەم هەپپت،

بەتاسەوہ سەر دەكەم بەهەموو كوچەكانى بونمدا و،
بەشى زەردەپەك شادى بەدپناكەم، تەنانەت لەلووتكەى
ئەم بەرزاپپە تواناى هاواركردن بەسەر دار و بەردم نپە،
چەند سەختە لە رۆژگارپكى بەستەلەك و سارد و سپدا

شتيک له ناوهوت بکولیت، خراپتر بلیم کهس برینی ئەو
سوتاوویه نابینیت، رهنگی جل و بەرگ و سپیەتی
ددانەکانت فریویان بدات، چاوه‌ڕێن ساتیەک دلخۆشبیت و

تانه له بیباکیت بدەن ،

سلاو خەدیجە

بەیانى یەكەم روژی جەنگە

ئەوە منم لەپیشی پیشەوہی سوپاکەوہ

کۆمەڵیەک گەنجی دیکەمان لەگەڵ

ئەوانیش وەك من لەژیان وەرسن

هاتوونەتە بەرہی پیشەوہی جەنگ

حەزدەكەم لەو جەنگەدا ..

فیشەکی یەكەم بەر من کەوئ !

کوریەک لەولاوہیہ ئەلئ :-

نانا ! با بەرمن کەوئ

يەككىدى دى لەولاولە بەدەنگى بەرز ئەلئى :-

نا بابەر من كەوئى

لېرەھەموو بېزارن لەبوونى خۇيان

خۇ ئەگەر بەریشمان نەكەوئى

بۇنى باروونى ئەو جەنگە، دەبئى كويىرمان كا

دەنگى تۇپ و تەنگ و شتیش ھەر دەبئى كاسمان كا

لەوجەنگە ھەرچىەكمان بەسەربئى

ھېشتا ناگاتە ئەو رۇژەى بەبئى چەك و ئامرازى جەنگ

ئىمەيان كووشت ئاخىر بېرىنى دەست بەچەقۇ ئازارى كەمتەرە

لە بېرىنى لېو بە كاغەز چوونكە كاغەز بۇ بېرىن نەكراوہ،

ھەرۋەھا وشەكانىش بۇ كووشتن و بېرىن نەكراون،،

ئىمە لېرە لە مندالئىكى لەبارچوو دەچىن

لە داىكمان زىاتر كەس ئىمەى بېرىن نىه !

ئاخر گەر جەنگ نەبوايە ئىستا من و باوكم

پيڭكەوہ بازاريمان دەکرد،

برا بچووگەكەم بەپيڭخاوسى نەدەمرد،

دايكم بيۋەژن نەدەكەوت و خوشكەكانيشم قەيرە

نەدەبوون

گەر جەنگ نەبوايە

ئىستا مالمان پېر پېر بوو لە رووناكى

ئەو رووناكيبەي ليمان رەويووتەوہ و

لەمالى سەردارە چاۋچنۆكەكان، گيرساووتەوہ

خەديجە گيان كە شەر ھەلگيرسا تۆ لەيادم كە

بەكەس مەلى تۆفانى لەناو مندایە ژيرنابيتەوہ

باكەس نەزانى لەناو روحمى بوركان راکشاوم

لەيادەوہرى خۆت دەرم بيئە

وہك چۆن پاشاكان نقيم لە ئەنگوستيلەكانيان دەردينن

وہك چۆن خودا يونسى لە زگى حوت دەرهينا

جەنگىكى گەورە ئەقەومى

مانگ لەناو دووكەلى بىرەنەوتەكان ئەخنكى.

تۆ مەچۆ بۆشەر ، كە تۆ بچىت بۆ شەر

ئەدى كى گۆلى سەر گۆرەكان ئاوبدات؟

بۆ دەچىت بۆ شەر ؟

كى ھەيە ھىندەى تۆ لىى جوان بىت ھەورەكان باوەشىن

بكات

تۆ مەچۆ بۆشەر تۆ مانگى يەكشەويت

بالەناو دووكەلى گۈوندەكانا نەخنكىيت

تۆمەلى ناخنكىم ، ئەخر ئەى مانگى بەنازم

ئەخنكىيت !

خەدىجە گيان لەبەر خاترى چاوى تۆ !

ھەزدەكەم جەنگ ھەلبىگىرسى

جەنگىك:

پرووشكى ئاگرهكەى نەگات بەھىچ كوئىيەك و كەسى تيا

نەكوژرئيت

لەبەر خاترى چاوى تۆ حمز دەكەم

ئاوارەبىين و بچينەوہ بۆ ئۆردوگا

حەزدەكەم خىمەكانمان بەتەنىشتى يەكتەرەوہبن

بەمالى ئىمەوہ و ئىوہ يەك تەنكى ئاومان ھەبئيت

بەيانيان بەيەك سابوون دەست و چاومان بشۆين

ئەوكات ناولەپى دەستى من و تۆ ، رووخسارى من و تۆ

بۆنى يەك سابونى لىدئيت ..

ئەگەر گەرەينەوہ بۆ ئۆردوگا !

ھەموو ئىواران دەتوانم گوئى بۆ رادىو شكاوہكەى باوكت

بگرم

كەلەناو درۆى ھەوالەكاندا بەدوای بەيانىيەكى باشتر

دەگەرئيت

ئەگەر رۆژنىڭ گەراينەوہ ئۆردوگا !

دەتوانم ئاگام لە ھەموو نىگەرانيەکانى مالى ئیوہبیئت

كى دەلیت : جەنگ ھەموو شتىكى ناشرينە ؟

نا با جەنگ رۈوبدات !

ئاخر خەدیجە من بیری رۆژەکانى دواى جەنگ دەکەم

بەلایەنى کەمەوہ لەو خانووە سەگانەى شار رزگارمان

دەبیئت

لەو زیندانە سەخیفە دیوار ئەوستورانەى شار دینە

دەرەوہ

منالەکان ئەگەرینەوہ بۆ سرووشت

لەناو خۆل و دار و بەرد یارى دەکەن

لەژیر سیبەرى خیمەکان ، جیاوازی ھەژار و دەولەمەند

نامینیت

مندالەکان سەگ و پشیلە بەخیو دەکەن

ئاخر لەشار بەبىانوى پىس بوونى فەرش و قەنەفە

نەياندەهەيشت سەگ و پشیلەى زۆرمان هەيیت

بەلام ئیমে دەمانەوئ یەکی سەد دانە پشیلە بەخپو

بکەین

لەم سەردەمە ھاورپییەکی ئازەلت هەيیت زۆر باشتەرە لە

مرووق

لەبەر خاتری تۆ چەند حەزدەکەم جەنگ ھەلبگىرسى

کە لە ئۆردوگا بووین

بينىنى چاوەکانى تۆ گىگابایتى زۆرى ناویت و پارەى

تیناچیت

بينىنى ددانە برىنجیەکانت پیوستى بە پرکردنەوہى

کارتى ئینتەر نیت نییە !!

ھەرلە دەرگای خیمەکە سەردەر بینم دەتوانم

بە دىقەى فوول HD لووت و چەناگە و چاوەکانت ببینم

كەلە ئۆردوگا بېن ،،

دەتوانم جەكانت بېنم بەسەر تەنافەوہ

دەتوانم ئىوارانىك بلووزىكت بدزم و

شەوانە بۇنى بكم و بىخەمە ژىر سەرىنەكەم

كەلە ئۆردوگا بېن ھەموو شتىك جوانە !

خوایەگیان ، خوایە جارىكى دى خوایە

شەرىك ھەلبىگىرسى تا قىيامەت بەردەوام بىت

چ جەنگىك لەو جەنگە جوانترە من و تۆ بەینىتە نزیك

یەكتر

چ جەنگىك لەوہ پىرۆزترە من بەھۆیەوہ چاوەكانت بېنم

خوایە جەنگىك ھەلبىگىرسى و كەسى تىدا نەكوژرى

خۆمن داواى شتانىكى زۆرم نەكردووە من شتى زۆرم

نەدەويست

بىرم نايە داواى شتانىكى گەورەم لەخوا كرديت

من تهنه ده مويست !

له لادييه كي دووره دهستي ئەم دنيايه ژيانمان كردايه

مالئكي گلمان به ته خته ي شينه وه هه بووايه

نزيك جوگه له ئاوي كانيهك ، له په نا دوو دار چناري بهرزدا

مالئكي زور گه وه نا ، تهنه دوو ژور و هه يوانئيك

به دوو بهرهي رهنگاو رهنگي كورديه وه

مهركانيه كيش له سووچئكي ماله كه دا تكتك ئاوي ليبرژايه ،

بوئي تو مالي پر كردايه له بهرامت

پارچه ئاوينه يه كي شكاو مان هه بووايه

به يانيان ، قزت به ديار شانه بكردبا

ئهمويست هه موو خوئنده واريم هه ر ئه وه نده بووايه

شهوانه له بهر چرايهك كتيبت بو بخوئنمه وه

چيروكئيك تو له نيوه ي تيئگه يت..!

له بهر من دلت نه يه قسه بکهیت و

بهیلى وهك خوينده وارترین پیاو خوم ببینم

شهوان له سهربانى گلى نه و خانووه دا

له گه ل خوره ی ناسكى جوگه له كهو ، دهنكى سه گوه پىكى

دوور

به نهرمه بايه كى به هاريه وه ، سهيرى ئاسمان بکهیت

تو ليم بپرسى كام نه ستيره له هه مووان گوره تره

منيش وهك گهردوون ناسيك ، كه هيچ نازانى

دهست بو گه شترين نه ستيره رابكيشم

توش بى دوودلى باوه رت بگردايه

سهيركه خهريكه گووله كان ئاو ده دات، منيش چاييم ليناوه

شوشه كانى حيل و دارچينى و به هاراتى، لاي يهك ريزكردوه

گورانى عهدنان كه ريمى هه لكردووه، رى پيدراوه

ماله كه مان بچووكه، به لام جوانه !

پیموت پیوست ناکا زۆر له چیشتهخانهبیت ، هیلکه و روئیک
بکه و پیکهوه دهخۆین، دهزانی من خه یالی ئهم شته
سادهیهم دهکرد ههر ئهم شته سادهیه بوئیمه بووه
بهخه یال، من نه داوای بورجی دوبهیم کردوه نه ههژماری
که نه دا، من ههر ئهم شته سادهیهم دهوئ تهواو !

من داوای شتانیکی زۆرم نه کردوه

من چیم داوا ئه کرد جگه له وهی،

هیندهی زهرده په ریک تیرامان و

هیندهی تابلویهک رهنگ و

هیندهی گولیک خهنده و

هیندهی په پولهیهک فرین

به لام دنیا وایه خه دیجه

یه کهم جار مانگ تریفهکانی ده نیڕیت ، ئینجا دوپشکهکان

که دل به ستهی بوویت ، وهک ناپاکیک پشتت تی دهکات

وہك فاحيشه يهك روت ليوهرده گيريت !

دونيا وايه خهديجه دونيا وايه

پيمده لييت غهريبه كان خهون نابينن

بهلام من له كهركووك ، ئه و روتانه ي وهك سهگ

له مهرگي خوم هه لده هاتم ، توم له يادبوو

توم له ياد بوو ئه و كاته ي .....

له سر كوئكريتي ساردي سهنگه ره كان ئه خه وتم و ، توم

له يادبوو

خهديجه ؟

به بيرت نايه ت ژيژكييمان هه بوو له ترسي فرؤكه كان خوي

دهشارده وه

ژيژكييمان هه بوو به گه نجى قارونمان نه ده دا

به بيرت نايه له رواندز ؟

توشيري بز نه كانت ده خوارده وه چونكه تو دايكت نه مابوو !

حهزناكهم وهك ئەوانى دى ، بلييم دنيا تهم بوو

بهلام دنيا تهم بوو !

كچۆلهيهك بوويت له ماشين ئەترسايت

لهتۆوايه مانگايه و خوا كردويهتى به ئاسن

پيئمهليئي تۆ بييرهحمى و ، رحم له دلئا نيه

من له كهركووك ئەوكاتهى لاي ماسيگرهكان خۆم گهرم

دهكردهوه

تۆم لهياد بوو !!

تۆم لهياد بوو ئەو دهمه و ئيوارانهى ئاگر باران دهكرارين

له جهنگدا دوژمنهكان راويان ئەناموو

تۆم لهياد بوو بهلام من چى تر من پهنايهك شك نابهم تا

له ناو خۆم بۆ دهرديك بگهرييم و بۆى باس كه م چيتر

ويئهى ئەو كاتانه ناكهم كه خهريكى رازاندنهوهى ژيانم

بوومتازه ناگهم به خواستى خۆم، داچلۆكاو رادهميئيم له

خۆمىڭ كە نايبىنمئەزىزەكەم تۆش چاۋ لە چاۋ منت داىەوہ
دەست قەدەرېك قەت منى نەوېستوہ

ئەوہى ئېستا ھەستى پى دەكەم ژانىكە لە قورگەوہ خۆى
گىر دەكا و ھەناسە ناھىلېت، ھىدى ھىدى دورېت خۆى
نزىكتر دەكاتەوہ، من دەزانم رۆژېك بېرى ئەو ئاھە پر
گلەيانەى من دەكەى من دەزانم و وەلى جارىكېش
نايەمەوہ بوون قەيناكا من ئازارەكان دەخۆمەوہ و
قسەكانم بە فرمېسك دەنوسمەوہ بەلام چىبەكەين ئاخىر،

دنيا وايە خەدىجە دنيا وايە..

زىناكۆى ھاوسەنگەرم پېمدەلېت

كەى ئەو تەويلەيەى گەرەك تىكدەدەن

مې دەبم لە پىرسىارەكەى، چوونكە

وہلامەكەيان گۆرانىكى گەرەى گەرەكە

بە تەقاويدىيەكەى پېرە باوك، ھىچمان بۇ ناكرى

كەس تىمان ناگا ، ئاخىرنيمانە ھەقتانە كە تىنەگەن

ئاخر ئۆيۈە لە مندالېۋە ، وشەي "نېە" تان نەبېستۋە

خەدېجە گېان! ، من ھېندەي چلە گېايەك بووم..

كەگويم بە "نېە" زرنگايەۋە ، قەتېش بېرم ناچېتەۋە

تائېستا ھېچ شتېك ھېندەي ھەژارى ، يارى بە ھەستەكانم

نەكردۋە

دايكم دەيوت؛

ھەژارى نېجمەتېكە ، بارى ئەم دونيايە گران دەكات

بەلام ھېسابى ئەۋ دنيا ئاسان دەكات، بېرمە دايكم زۆر

دلېدە دامەۋە دايكم جەستەيەكى لاواز و بچوۋكى ھەيە

بەلام دلېكى گەورەي ھەيە ، دلېكى زۆر گەورەي ھەيە

كەھەموو كەس شادى و مالېكى بەخشندەي

تېادەدۆزېتەۋە

شتېكى دايكم زۆر لەلا نامۆبوو !

كاتېك دادەنېشت لەسەر فەرشەكە

بە دەست دانە بە دانە ئەو زىلانەى كۆدە كرده وە كە

لە سەر فەرشە كە كەوتبۇون ، بە خۆم دەوت :

چى داىكىكى سادەم ھەيە !

مەگەر ئېمە گسكمان نىيە ؟ ئەمە چى كارىكە داىكم

دەيكات

گەرە بووم رۆژى چوومە قولايى بىر كرده وە

غەرقى خەم و كىشە كانم بووم ، لە پەربە خۆم ھاتمە وە

دېتم ناودەستم پەرە لە وردە زىل

ھەتا وەكو ئېمە چاومان كرده وە داىكممان قزى سپى كردوو

گۆشەى چاوە كانى لۆچى پەيدا كەرد لۆچە كانى بوون بە ،

چە قۆيە كى كوول بۆ بىرىنى جەرگمان ، تەمىك لە سەر شانى

چە پى باوكمە ، لە ناو ئەو ھەموو ئازارە بۆنى مردنى لىدېت

دەنگى مردن ، ھىلىكى ناعەزى قەراخى وىنە

وەك جادەيە كى رەشى تازە قىر كراوى گەرم ،

دل و رۆحمان دەسووتیڤنئ،

دنیا وایه خەدیجە دنیا وایه

ئیمە لیڤرە لە سەربازی ھەر یەكەو چیرۆکیکی ھەبە بۆ

ھاتنی ھەر یەكەو خەدیجە یەكی ھەبە !

ئیمە لیڤرە

وہك ئەو مندالە لالە واین كە دەستی بەر دەرگا كەوتووہ

بەلام ، ناتوانئ ھاوار بكا .

ئیمە لیڤرە

وہك گۆران یەكی كۆن ، خەریكە بێر ھەمووان بچینەوہ

ئیمە لیڤرە

ئەگەر شتیك ھەبوا یە لەبیدەنگی بیدەنگتر ، ئەمانكرد

ئیمە لیڤرە

ھەریەكەو خەمیکی بە قورسایى كۆلەپشتى باوكم لە

كۆلبەرى ھەلگرتووہ

ليڙه روخسارى هممويان دهستيان كردووه به نيشان دانى

ئەو ماندووبوونەى لە دليان داىه

ئيمه ليڙه

ئازار و خەم و خەفەت بەجۆريک لە باوەشمان دەکات

وەک بلييى مندالى ئەوبين

ئيمه ليڙه

زۆر هەول دەدەين دلى يەک بەدەينهوه بەلام

لەو مندالە دەچين دەيه ويىت ختووکەى بووکە شوشە بى

رۆحەکەى بکاتەوه

ئيمه ليڙه

نازانين چۆن قەناحەت بەميشکمان بينين کە

شەو بۆ خەو کراوه نەک بىرکردنەوه !

ئيمه ليڙه

نيووشەو سەقفى ژوورەکەمان دەبيتە شانۆيەک بۆ

دیتنه وهی یادگار به کانمان

ئیمه لیڤه ناتوانین بنووین وهك بلیی ئاگر له نیو دلمان

دایه

ئیمه لیڤه

یادگار به کان میڤشك و دلیان خواردووین

كوڤتاشه ومان بوو پیكه وه ئیتر جهنگ ته واو ده بوو ههزم

ده كرد پسیاریان لیبكه م ئاواتتان چیه منیش پرسیم

یه کیك وتی : من ئاواتم وابوو بگه م به ئه و ئه ویش ئاواتی

وابوو بگات به و !

یه کیك وتی : من له م دنیا به بهس خوم هه بوو ئه ویشم

دورانده به و

یه کیكیدی وتی : ئه مویست بچه لای و پیی بلیم ده چمه

سه ربازی و بیرت ده كه م به لام ئه وانم پیكه وه بینی

یه کیكیدی وتی : هه موو شتم لی رویی مندالی گهنجی

بهس دلتهنگی نا

یه کیڭ هه بوو له قوژبنی ژوره که دانشتوو جگهری
نه کیښا خه می زور پیوه دیار بوو تیکه لی که سمان نه ده بوو
حه زم کرد بچم قسه ی له گهل بکه م جگهره م کرده بیانوو و
قسه م له گهل کرد .

وتم: ده توانی جگهره یه کم بدهیتی فرمووی لی کردم و وهرم
گرت ، سهیری چاویم کرد وتم قسه ناکه یت شتیڭ هه یه؟
وتی؛ دلّم ته نگه و مهیلی قسه کردم له گهل که س نیه
خو بیکه سی له زور که س جوانتره ، ته نیایی له گهل خو می
هیچ و پوچ باشتر له وهی له گهل که سی تریم، هر که سیڭ
بیټ هه موویان خه ریکن کلاو ده نینه سه ری یه ک و دروو
خیانهت له گهل یه کتری ده کهن، من له گهل ته نیایی خو م
زور گونجاوم، نه ئه و من ئازار ده دات نه منیش ئه و هه راسان
ده که م به قه له بالغی که سیڭ له هه ساره یه کی پر له
ئینسان ته نیایی هه لباردوو، نامو نیه ! نا ئومیده..

بينيت هيواش هيواش دلّمان له بيكسى ، دهنگمان
له بيدهنگى ، چاومان له تاريكى راهات ، نهفه سيكى قولى
له جگه ره كهى دا و وتى:

بؤنى برينم ليديت ، هه موو شتيك له مندا هيلاكه ، وهك
ئه وهى شاريك ويړان كرابييت هه ست به سووتانى هه موو
شتيك ده كه م، گويم له قرچهى برينه كانمه ، نهئه توانم
هيچ شتيكم بؤ گرینگ بييت و نه هيچم بؤ گرینگه ، وهك
ته نها ترين مه خلوقى ئەم كه ونه چاوه رپي ئازارى دا هاتوو
ده كه م، ئەم رۆژانه وا تيده پهرينم، پاكه ته كهى كرده وه
وتى:

سه يريكه پاكه ته كه م يهك جگه رهى تييدا ماوه نازانم بؤكام
خه م هه ليگرسيئم ،

وتم: ته ركى بكه ، وتى :

كاتيك بيرى ده كه م جگه ره يهك داده گيرسيئم جگه ره
داده گيرسيئم بيرى ئەو ده كه م، خه نده يه كى كرد وتى:
ئىستا كاميان ته رك بكه م .

ئەو، خەندەكانىشى بۇنى جگەرى لىدەھات، ھەستام
لەلای و خۇشحالیم دەربرى و چوومە سەر جىگەكەم دەبوو
بخەوم بەلام :

دىسان بوبوو بەشەو ئاخىر من دەسەلاتى گۆرىنى شەو و
رۆژم نىە، من دەسەلاتى بىدەنگ کردنى ئەو ورتە ورتەشم
نىە كە خەرىكە مېشكەم دەخوات و دەلىت نابیئت تۆ
دلخۇشبىت ، من مېشكەم لەدەست دابوو بەلام ئەوم لەیاد
نەکرد ئاخىر تا بىرکردنەوەكانت زیاتر بیئت دلتهنگیەكانت
زیاتر دەبیئت خۇ ئەگەر بەناو بىرکردنەوەكانم بگەرىپى
لەھەموو سوچىك و شوپىك خۇت دەدۆزیەو، دەبوو خۇم
سەرقال بکەم ئەگەر بەھىچیش بوایە، خەرىكە ئەو
راستىە قبوول دەكەم كە ئىتر هیوايەك نەماوہ بۆمن،
چوومە لای زماناكوى ھاوسەنگەرم دانىشتم كە ھاوریپى
مندالى گەرەكم بوو سەیریكى كردم و بزەپەكى ساردى
کرد تیگەستم ئەخر ئیمە بەلىنمان داوہ بەكالکردنەوہى
جوانیەكان رابگەین رۆژنیە گولپىك بەدەستى،

دوژبنه‌كانه‌وه سه‌رنه‌بردري، نا تو پيم بلئ كه‌ى بوو بو

دواچار پيكنين؟ پيم وانيه بيرت بيت

ئيترواي ليھواتووہ ئيمہ ليړہ ھموومان شہر بہ تہ نہايي

بغروشين و دھوار لہ ناو باخچہ کاني غروردا ھلدہين

ليگهري باھروابين، بو گہيشتن بہ دليكي ميھرہ بان

دہبيت دہيان دہستي نامہرد بگوشيت تہوقہي سہدان

بہرژہوندي خواز تيپہرپنيت، بزماري سہت ريگات لہپي

رابچيت، ليم مہپرسہ دہردت چيہ ' تہنيايي و ھزار حەيب'

دەرديک و ھزار دەرمانى ساخته،

گورانيهك و كولانهوهى ھزار برين

خوزگهيهك و ھزاران چاوهروانى

ھاورپيهك و ھزار دلشكان

ژيان و سەدەيهك مردن

سەختەر بلیم ئيترواي ھوسەلہي دەر دەدليشت نہميئي

كليلى ناوہوت ئيوارانئيك لہسەر ديوارى باخچہيەك،

جېدەھيلىت، ئىتر دەرگاي دلت لەھەمووان دادەخەيت
چوونكە گەشتويت بەجىگەيەك دەبينيت، نە دليك ماوہ
گويت بۇبگرېت نە دەرديك ھەيە لە حيكايەتى تۇ بچيت،
ناچارين ئىتر ئوميدەكانمان لەپشت ديوارىكى بەردين
بشارينەوہ، بە نھينى دلخۇشبين و خۇشى بكەين،
ئاخر مرۇق ترسناكە ترسناك !

تۇ بيستوتە پشيلەيەك بير لە تاوان بكاتەوہ
پيوانىيە ئەزىزم ھىچ ئازەليك ئەوہندەي مرۇق پەلامارى
ژيانى نەداوہ، خۇ ئيمە لەم زىلدانەي تەمەنمان تالى
تيدەپەريئين، ژەر دەچينەوہ، تالى وەكو پالەوانىكى
دۇراوى ناو ئەفسانە جەنگيەكان، خۇمان شمشير و
ھەرخۇشمان سەربازىكى بريندارين، ھەنديكجار دەليم

خۇزگە زەوى رۇژيک دەپژمى و منى لەدەم و لوتى

فرېدەدايە ھەسارەيەكى تر، بۇچى نا ؟

كە خەريكە بۇنى كراسەكەي دايكيشمان لەبير دەچيتەوہ

رەنگەكان نانا سېنەو، تەنانەت وەر زەكانىش لەكاتى
خۆياندا ناگەرپنەو، خەرىكە ژيان بە گوچان دەروات

من دەمەوئیت دوورکەومەو تەنانەت هیچ کەسێک دەستى
پيەم نەگات وەکو کۆرپەپەك لەزگى داىكى دا بپوکیتەو،
سەریکم و هەزاران سەر لەناخم بوونە پسیار، گومانىكى
رەشیش خەرىكە وەلامەكان دەخوات،

تارىكى ژيان سەر لە ئیوارە دیارە

پيەم مەلئى رادىيى، تاکە راستى ئەو پەيە من هيشتا ليرەم
وەکو گریپەكى ترسناک بەناو هەناوى ژيانەو نووساوم
کئ دیت بە گولەى تەنەگەکەى بمبەریت، زمانکۆ ژيان زۆر
دریژەى کيشا، هەر ليرەم ليرە دوور لە چاوەکانى ،
زمانکۆش بیدەنگ بەدیار قسەکانم دانشتبوو ئیدی
بیدەنگى شکاند و خەرىکبوو باسى مندالى بۆ دەکردم،
وتى :

كاتى دايكم نه خوڭشبوو هه ميشه له قوژبنىكى كوڤان
نهژنوم له باوهش دهگرت و چاوهريى مهرگى دايكم بووم

(خوژگه مردن ده مرد بهس دايكم نا ..)

وتى كه تهرمى دايكميان ده شوشت وتيان خاولى بينه

هاوارم كرد و وتم ، دايه خاوليه كه له كوئيه !؟

منيش بيرمه له پرسه كهى دايكى ده يوت :-

بابه ئيوه شيتبوون جلى رهستان پوڭشيووه فاتيجا

مه خوئين دايكى من نه مردووه هه تا ئيستا شهوان ديته

ژووره كهم تا سوڤراغم بكات منيش به نه نقه ست وهكو

جاران خوم ده كه مه خهوتوو ، زماناكوڭش له مندا ليه وه دلئى

به كچي كه وه ناوى پهرى بوو هه تا دايكى بير به مه وه

پسيارى ئه وم ليكرد بهس بو زماناكوڭ وهك ئه وه وابوو پيئى

بليى خنكان له شه پوله كان سه ختره يان خنكان له

تينهوتى دا، هه ردووكى برين بوو ، وتى بوونى خه ميكه و

نەبوونی دووخەم چەند ئالۆزە، بەلام هەست دەکەم پێک
دەگەین چونکە دایکم پێش مردنی دوای خۆشبهختی
بۆم دەکرد، مەگەر دەکرێ لەبیری بکەم!؟

منیش چوومەووە سەر جیگەکەم وتم:

شەوشاد، وتی؛

لەکوۆتا شەوشادی ئەو شەو دانەهاتوووە بۆم

ویستم بخەوم بەس زۆر سەیرە بەرپۆژ ئەتوانم بڕوا بەخۆم
بیستم ئەوم نیە کەشەو دادیّت هەموو شتەکان پێچەوانە
دەبنەووە ئاخر دلم پڕە لەو بەلینانەی نەتبردە سەر خۆزگە
دەکرا دلم برشیئەمەووە! زمانکۆ سەیری کردم وتی :

بخەووە بابە، بێرکردنی ئیئە ئایدزی پێوہیە کەس نایکات

منیش وتم : شەویک دادیّت بەرلە نووستن، چاوەرپی ہیچ
کەسناکەین شەوشادمان لیبکا ئیدی حادەت دەگرین، بەبێ
دەنگی و، دنیاپەک هەناسە ساردەووە بچینە خەویکی

قول..

به يانيه كه ي پياويك هات و وتي جهنگ تهواو بوو

بگه رينه وه بو مال وه

به لام جهنگي ئيمه تهواو نه بوو

جهنگي ئيمه له دهروونمان بوو له نيوان ئهقل و دل بوو

ئيمه له گه ل هه ر شتيك دهجهنگايين كه ئهومان له بير

..بياته وه

ئيمه بهس مابوو له پيناو ترپه ي دليشمان بجهنگين

له ريگاي چوونه مال بووين گويم له گورانيه كي ئه زدهر

وههبي گرتبوو كه ده ليت

(تو بوچي دهنگت نيه !)

تو بوچي رهنگت نيه گولي من ؟

هينده هوگري دهنگت بووم ،،

چرپه ي كهس ناچيت به گويمدا)

ئەژدەر راستى، وت ئاخر يەككىك لە وپرانكارىيەكانى دەروون
ھۆگربوونە بە دەنگىك..

لە خەيالى خۆم بومم زۆرم بىرى خەدىجە دەکرد وەك
زىناكوۋ كە دەيوست تەلەفون بۇ دايكە مردووەكەى بكات
خۆزگە جارىكىش خەيال رۆلى راستى بگىرئابوايە دەى، چۆن
رقم لەخەيال بىت كە تەنھا لەويدا مولكى منى
زىناكوۋ بە ئاگى ھىنا ھا كاكى ئاشق فكت بۆكوى
رۆشتووہ ؟

ئىستا روخسارە جوانەكەى خەدىجە بۆتە ملوانكە لە مى
يەكى تردا

پىكەنىم وتم :

خۆ بەھىچ نەگەشتم با ئەويشى بىتە سەر
خۆم پىموت رۆژىك خالە ھاوبەشەكامان تەنھا
يادگارىيەكانمان دەبىت

ئەى پەرى تۆ چى بەسەر ھات ؟

وتى: شتانيك هەن ئەو بىرى ناكەو وپتەو و منىش بىرم
ناچىتەو وپنەپەكى كچىكى دەرھيئا وتى:

ئىستا و ھەزار سالى تىش چاوپىي ئەو رۇژە ئەكەم
ئەوئەندە لەلام بىت پىوستم بە وپنەكانى نەبىت بىرم
داوئەبەئى دەنگى خۇشم بوپت چوونكە لەبىدەنگى ھىچ
شتىك رەت ناكىتەو ..!

منىش كاتى دابەزىنم ھاتبوو لەسەرى كۆلان ئەو كۆلانەى
منداليم تىدا بەسەر برد من كۆلان بە كۆلان بەدوای خۇمدا
دەگەرەم، بەس نازانم شەقامەكانى ئىرەھىچيان كورت نىن
ھەموويان لەدريژيان داو، رىگاكانى ئىرە

بەرلەوئەى لەبەردەم مالىوئەت دابىن

چەندان جار لەچەندان شوپن بىرەن دەخەنە گىانت
بىرىنى قوول قول بىرىنىك كە ئەو ھىواپە لەدەست دەدەى
وئەك جارەن بگەرىپتەو مالىوئە، كاتىك گەشتە مالىوئە
لەسەر تەختەى ھەوشەى مالىوئە دانشتبووم بىرى

یادهوهری مندالیم دهکردنوه خهدیجه لهیادته ههمیشه
بهمنت دهوت تۆ مندالی منیش ههمیشه دلّم دهشکا و
دهموت نا مندالیم بهلام ئیستا کهبیر دهکهمهوه ئهزانم
حق بهتۆ بوو، من زۆر مندال بووم وهک مندالهکان
بهبهسیت ترین شت دلّم خۆشدهبوو وهکو مندالهکان
ئههلی درۆ نهبوو وهک مندالهکان دلّم پاک بوو کهدهموت
خۆشمدهویچی یانی بهراستی خۆشم دهویچی وهک
مندالهکان دلّم دهشکا و دواى دووخولهک چاک دهبوومهوه
بهلی من زۆر مندال بووم ، بهلام تۆ زۆر گهوره بووی
خۆشویستنت قسهکردنت رهفتارهکانت وه زۆر شتتیریش
وهکو مرۆقه گهورهکان ههمووی درۆبوون، تۆ زۆر گهوره
بووی، ئەزانیت تۆ زۆر زۆر گهوره بوویت !

بیرمه کاتیك مندال بووم، مامۆستایانی ئاینی ئەیان وت
میهره بان بن له گه ل منالان کاتی نوێژیش بهشع ئەیان
کردینه دهرهوه، حکومهت ئەلی له خزمهتی هاوڵاتیان داین
بهلام ئیمه له بهر بی پارهیی رامان کرد به رهو ولاتانی
دهرهوه، تۆش وتت ههمیشه لات ئەبم بهلام پیچهوانه ی

قسه كانت بووی ، لهوانه یه تو یان کچه مه لایه ک بیت یان
کچی بالآدهستیک..ئهم بیرکردنهوانه می شکم دهخون له تاو
ژانه سهر، چوار چه پم خواردوه ناو دهمم تاله هه لدهستم ،
داده نیشتم ، دهرۆم ، دیم ، داده نیشمه وه ، نهک وهک و
مندالی که مامۆستا دهیگوت ههستن ، دانیشن به لکوو له
بی ئارامیدا له تاو بیرکردنه وهی قورس ، ژاوه ژاوی ناو
می شکم ، ئهم به نداوه چی دی بهرگهی گلآدانه وهی
قسه کان ناکریت ، که لهی سهرم دهته قیننی به مندالی
مامۆستا فیرده کردین، به لام باشتین مامۆستای من زیان
بوو زور شتی فی کردم یهک لهوانه فی ری واز هینان و تهرک
کردنی کردم، له وهتهی ههم هر خهریکی وازهینان و تهرک
کردنم، هر له که لوپه لی یاریه کانم بگره تا ئه و جل
بهرگانهی ئیتر به بهریان نه ده کردم، دواتر که گهوره بووم
باشتر ئه لقم به دنیا شکا تیگه شتم، ته نیا من نیم تهرکی
شته کان ده که م، یه کیک له هاوپۆله کانم تهرکی مه کته بی
کرد ، دایکم تهرکی دنیای کرد، هاوپییه کی کۆنم تهرکی
ولاتی کرد، یه کیک له پی ره میرده کانی گوزهره که تووشی

زههائمه ر بوو ئه و تهركى يادگاربه كانى كرد ده بوو تاوانه كه
بخمه ئه ستوى چاره نووس يان بارودوخه كه نازانم ته نها
ئه وه ئه زانم هه نديچار تاكه ريگاي ده ربازبوون ته رك كردنه
ژيان ماموستايه كى باشبوو چاك فيرى ته رك كردنى كردم،
له و بيركردنه وانه ئاگام ليبرابوو خه وم ليكه وتبوو نازانم
وابزانم خه مم ليكه وتبوو نه ك خه و

ده ليين ده ره وهى ولات غه ريبيه به لام من له مالى خووم
غه ريبي تا قورگم هاتوو، قه له بالخي ئه م ماله چوله
هيلاكم ده كات گيژاوى ورته ورتى ئه م هه موو بيده نغيه
خه ريكه ده مخنيئى، شه وقى ئه و تاريكيه زوره ش خه ريكه
رووم كوئيربكات به س ناچارم خووم بزمه وه ژيان ناچاره ده كا
هه ندى جار ژيان ناچاره ده كا ئاو به گوئى ده سكرديش
بده يت،

به يانى زوو بوو له كريكارى پاش ماندوو بونيكي زور پاكه ت
و چه رخه كه م هه لگرت چومه ژير قادرمه كان پالم دايه وه
قاچم راكيشا چيدى بو گرینگ نه بوو جله كانم پيسه يان نا

جگه ره يه کم داگيرساند ته و او بووم حهزم له دووم و
سييم و چوارهم بوو بيرم ده کرده و به پاره ي کريکاري
ناگمه هيچ خو هموو نه و کورانه ي به پاره ي کريکاري
ملوانکه ي ناسکيان بو خو شه ويستيه کانين کري ته نيا و
دلشکاو مانه وه ساليک دواتر زستان بوو هموو روزه کان
دووباره بوون و زستان بوو هه ستامه وه له ژير قادرمه کان
له گه ل کريکاري کردنا زور ماندو بووم چه کوشه کم
هه لگرت و ويستم کوتا بزمار داکوتم و نه جاتم بييت نه ما
نه وهش له خه يالما بو نه و ماندو بونه م ئيسراحه تيکي و اي
نيه و به يانيش نه بي به هه مان شيواز له ژير بارانا خه ريکي
کريکاري بم و جهسته ي ماندوم ئيسراحه تيک به خويه
نه بينيت له م خه يالانه يا بوم و چه کوشه کم کيشا
به په نجه ما خوين دلوپ دلوپ لي م نه روي و بارانيش
نه يسريه وه، خه يالي به ياني ميشکي خوارد بووم دهمزاني
به ياني هيچي باش رونا دات يان هه والي مهرگي خالت
نه بيسي، يان خه تيکي رهش به سهر وي نه ئازيزيکت دا
رات ده چله کيني به ياني هيچ شتيکي باش رونا دا،

يان تالئىكى سېى لەقزى داىكما پەيدا دەبىت، يان بەردىكى
تر لەگورچىلەى باوكما درووست دەبىت، بەيانى بيانوى
تازەتر ھەيە بۇ دلتەنگى رەنگە رەشەبايەك گوول بە
باخچەكانەوہ نەھىلىئى بەيانى ھىچى باش روونادا
ئەوينى تۆ لە دلئى خۇشەويستەكەت كال دەبىتەوہ دواجار
ئەويش بىرلە باوہشى كەسىتر دەكاتەوہ بەيانى ھىچ
شتىكى باش روونادات ، سبەى بەتەنيا دەمىنيتەوہ
بەتەنيا چايەكەى بەردەمت سارد دەبىتەوہ بەتەنيا
دادەنىشى سەيرى تىپەربوونى ماشىنەكان دەكەى بەسەر
شەقامە ماندووەكانى شاردا بەيانى برىار نىە ھىچ شتىكى
باش رووبدا بەيانى لەزىر قادرمە بەدەم جگەرە كىشانەوہ
بىردەكەيتەوہ نەبوويتە ھىچ، نە خوڧرى نە كاسب نە
خىزاندار خۇشت نازانیت چیت و بوچى ھاتوويت ، من
نەبوومە ھاورىئى زۆر نزيكى ھىچ كەسىك نەبوومە خەونى
ھىچ كەسىك خۇشى بويم نەبوومە بژاردەى يەكەم يان
تاكە بژاردەى ھىچ كەسىك تەنھا بۇ جارئكيش بىت
ھەمىشە ئەو كەسە بووم كە ماوہيەك ھەيە و دواتر

نامینیت و له بیر ده کریت، باوهرم پیبکه ئەم نیشتمانە

هه موومانى له ژیر قادرمه کان کوشت!

دهیانوت : تاهول نهدهیت نابیت به هیج ئەو هتا هه موو

هه ولئى خوڤدا و بوومه هیج و گه شتم به هیج

له و ژیانە له یج زیاتر هیچمان بو ئەمایه وه

ئیترا ده نیشین تا زه من ئەو دلته نگیه ته واوده کات

ئه گەر ئەم دلته نگیه ته واو بوو

یادگارى ئەو روژانه بیر خوڤمان ده هیئینه وه

که له کوڤلانی پشته وه ی فیگره

له سیبهرى ماشینی مامۆستای بیرکارى سیگارمان ئە کیشا

و پیتی یه که می کچه جوانه کانى پۆله که مان له سهر

دیوارى قوتابخانه دنووسى

ئه گەر ئەم پرسه یه ته واو بوو

ئه گەر ئەم جله ره شانمانه مان له بهرى خوڤمان داکه ند

به دواى هاوړې كوڼه كانمان ده گهړيڼ

دهړوڼ پايسكله كانمان بوڼه ده كهينه وه

نلای به رازيلی پيا هه لده واسين

به كوڼلانی كچانی هاوته مهنی خو مان دادهړوڼ

نه گهر نه م برينه ساريژ بوو ، داوا له خوا ده كهين

جاريكي دی گه وړه نه بينه وه

جاريكي تر !

نه م دلشكانه ی گه وړه بوون نه يه ته وه سره ريمان

نآخر گه وړه بوون پری كردين له برين

گه وړه بوون قيژه و هاواری نيوه شه و بوو

له خه وی خوش هه ليستاندين

دواچار گه وړه بوون هيچ نه بوو

جگه له هيلنجيكي ناشرين

که به در یژایی ئه وه موو ساله

پیکه نینی مندالی له قورگ هیئاینه وه

گهوره بوون ئه و تابلویه نه بوو به مندالی نه خشاندمان

خۆ له بهر داری مامۆستا نه بوایه ههرگیز ئاواتم به

گهوره بوون نه ده خواست،

دهمه ویت بيمه وه ئه و مندالی میرو له کانی ئه پینی

شه کری پئی ئه دا ئه یوت ئه مانه برسین ئه و مندالی من

بووم ئه زانی به لام ئیستا وه ک مندالی نیم ئه زانی دلیکی

باشم نیه، یه کتۆز خوشه ویستی که دلما نیه، هه مووکات

بیرم ئه کرده وه ئه موت به راستی مروقی ئه بیئت رۆحی

برواته، ئاسمان ئه وکات بمریت ؟

به لام ئیستا تیگه شتم ئه و مروقانه ی دلیان سارده رۆژی

هه زار جار ده مرن، ئیدی ژیانه ....

ئیمه له و دهمه وه ی په نجه کان وله پی ده ستمان گه ور بوون،

دونیا له دیدمانه وه بچووک تر بوو، جیگا کانمان ته نگ تر

بوون، هر وهختی گوره تر ده بووین، دنیا به جوریکی تر
زهنگین ده بوو، لی به ئاسکیکی قاچ شکاو چی ،
به رزی شاخ و چیاکان به گۆمیکی وشک بوو چی ،
زه ده پهری ئیواران به بولبولیکی دهنگ خوش چی که
خوری سپیده بهر شولی قه فزه که ی ده که ویت ،
گوره بین له ژیان ده گه یین له کونجیکی دلمان ،
دهست به سهر ده یه ها یاده وهری جیماو دادینین ،
نازاریش ده کیشین و ده شگرین له پشت وینه ی
نازیزیکمانه وه، له روکنیکی ژوره که ماندا، چه ند
سلاویکی گهرم و یه ک دوو نامه ی رهنگ زهر دبوو ،
له پشت سه رمان ده شارینه وه ده نووین و له خه ونه کانماندا
رۆلی غه مگین ترین کاره کتهر ده گیرین، ژیانیکی زه لیل بهرئ
ده که یین، عاده ت ده گرین به وه ی که له هه رله گه وره
بوونمانه وه تا پیر بوون ' هه زارچار ده مرین '

ماوهيهك تيپهري له گهال زمانكو له چايه خانه كو نه كه ي
گه رهك دانشت بووين له بهر ده ممان پولی دو مینه هه بوو،
من دو مینه نازانم، به لام ئەمويست پولی دو مینه كان بخم
سه ریهك و خانوو یه کی پچ درووست بکه م، هه ر خه ریک بووم
و هه ر ئەرما له و کاته یا براده ره که م له په نامه وه که له بری من
ئهو بیزار بوو و وتی:

کاکه تو دهسته له رزی هه ناسه یه کی قولم هه لکیشا و له بهر
خۆمه وه وتم:

نا واههسته که م ئەم ژیا نه به پولی دو مینه ش مایک به ئیمه
ره وانا بینئ ئەو که له قسه که م تینه گه یشت وتی:

چی یی وتم: هه یچ راسته که ی دهستم ئەله رزی درووست نابئ

خه ریکی چا خوار دنه وه بووم له چایخانه که له نا کاو تو م
بیره اته وه و فرمی سک له چاوم هاته خواره وه زمانكو وتی:

چی بووه ؟ وتم: ' ئایی چه ند گه رم بوو، ' ا

پیره‌پیاویک هه‌بوو له گۆزه‌ره‌که زۆر‌جار داده‌نیستم له‌لای زۆر

قسه‌ی بۆ‌ده‌کردم و نامۆژگاری ده‌کردم زۆر‌جار ده‌یوت :

تەمەن غەدری لێ‌کردووم خەمەکانم پیریان کردم نەک سائەکان

هه‌ستم ده‌کرد ئەم پیاوه ئەشق پیری کردبیت وه‌ک باپیرم

که‌توووشی زه‌هایمەر بوبوو هه‌مووانی به‌ناوی داپیرم بانگ

ده‌کرد یاده‌وه‌ری دل زۆر به‌هێژه بیرمه قه‌ده‌ریک داپیرم توره

بوبوو له‌باپیرم له‌بەر ئەوه‌ی چووبوه پرسه‌ی ئەو ژنه به

تەمەنه‌ی کاتی خۆی باپیرم خۆشی ده‌ویست لای ئەوان ئەوه

خۆشبه‌ختی بوو پیناسه‌ی خۆشبه‌ختی لای هه‌رکه‌سیک شتی‌که

چارلی چاپلینی گه‌وره ئەلێ :

خۆشبه‌ختی مه‌ودای نیوان دوو به‌د به‌ختیه ئەوکاته‌ی، که

به‌دبه‌خت نیت ده‌ی خۆشبه‌ختی خۆشبه‌خت بووین و

قه‌دریشمان نه‌زانی ده‌ی ئیستا بیکێشه و بیچێژه تا ماسیه‌که له

ئاوه‌که نه‌هینیته ده‌روهه ئەسله‌ن نازانێ ئاو چیه که‌ده‌رت هینا و

ده‌ستی کرد به‌ بآله فره

تازه ئەزانێ ئاو چیه،

من له شاره غهريبهكهى خۆم دهستم خستبووه گيرفانم و
سهرم نزم كردبو روشتنى ههنگاههكان و، رۆژهكانم دهژميرم
له رابردوو ههلييم و له داهاوو دهترسييم نازانم بهرهو كويوه
ئهچم ياخود كام روبار بهرهو دهريا دهمبات
نازانم تاكوو كهى ههناسه ههلهدهكيشم و بهروالهت زيندوم
نازانم تاكوو كهى خۆزگهكان لهدلما ئهكوژم..
من له خهيالدا دهژيم، له چاوهروانى خهونهكانم گهوره ئهبم
لهبیرهوهريدا پيدهكهنم، له سبهيدا لهدايك دهبم
بهلام من لهيادم نيه و نازانم خهيال و خهون و بیرهوهريهكانم
لهكوو نوسراون، رۆژييك ديت كه ژيانم ئهوهنده تال دهبيت،
كههچ چهزيك بهرهو خۆى نامكيشى، و هيج ويستييك له دل و
مييشكمدا ناجولئ، من لهگهله ئهه ژيانه رانههاتووم
تهنيايى لهكونهوه هاوريم بوو بهلام من ليى زوویر بوم و
كۆلان بهكۆلان رامدهکرد ليى، ئهه ما بييسوود بييسوود بوو
ههه رپيگايهك بوى دهروشتم پيش خۆم لهووى بوو

مرۆڤئیک که خۆی ته‌نیا‌یه و مرۆڤئیک که ته‌نیا‌ی ده‌که‌ن زۆر

جیا‌وا‌زه...

گرینگ نیه ئیستا له‌هەر کوییه‌کی ئهم دونیا‌یه‌دا بیت

له‌شاریکی غه‌ریبی بیت، یان نیشتمانیکی بی‌ناونیشان

یاخود له‌نه‌هۆمی سی‌زده‌هه‌می باله‌خانه‌یه‌کی کۆندا ژیان بکه‌ی

گرینگ نیه چه‌ند سال‌ دوور بیت و چه‌ند سه‌ده‌ بێ‌ده‌نگ بیت

حه‌سه‌له‌ی هه‌یچ شتێکت نه‌ما‌ی،

به‌جۆریک گۆرابیت ئیتر له‌چاوی که‌س‌دا نه‌ناسریه‌وه.

ماده‌م که‌سیک هه‌یه بیرت ئه‌کا

که‌سیک هه‌یه به‌ته‌نها ئه‌چیته‌وه سه‌ر ئه‌و شه‌قامانه‌ی

تۆ پێیدا رۆشتی، له‌ ئینجانه‌ی ماله‌که‌یدا ئه‌و گولانه ئه‌روین

که‌تۆ به‌لاته‌وه جوان بوون، ئه‌و خواردنانه ئه‌خوات ،

که‌تۆ ئاره‌زووت ئه‌کردن، شه‌وانه که‌ ئه‌خه‌وی ،

ئه‌و شوشه‌ عه‌ترانه له‌پشت سه‌ریه‌وه‌ن ،

كەبەلای تۆۋە بۆنيان خۆشبوو، كەسپك ھەيە ھېشتا
لە ژورەكەيدا گۆي لەو گۆرانپانە ئەگرئ، كەتۆ ئارەزووت دەكرد
دەپان جار بەديار فليمپكەوۋە دا ئەنپشپت، كەتۆ رۆژانپك ،
لەلای ھاورپكانت باست كرددو، مادەم ھېشتا كەسپك ھەيە
بەھۆي تۆۋە دنپاي لەلا جوان بوو، رۆژەكانى بە ئومپدەوۋە
بەرپدەكات، ئەمە واتاي ھېشتا تۆ تەنپا نپت ،
تەنپايى واتا مرۆف لەپادەوۋەرى ھپچ كەسپكدا بوونى نەپپت ،
لەگەل رانەھاتن بەم تەنپاپە و قبول نەكردى ئەو راستپەي
كەتۆ ئپتر نپت، وردە وردە دەگەمە كۆتاپى رپگەكە و لەبپرخۆمى
دەبەمەوۋە كەمن بۆچى تۆم نپە، لەوساتەوۋە لە رۆژمپرەكەي
تەمەنى مندا، ھەفتە ئەپپتە ھەوت رۆژ و سالىك بپتۆي،،
من ئپستا ھەك پەرەسپلكەپەكى تەنپام سالى پەك جار
دەگەرپمەوۋە، بۆ درووست كرىنى ھپلانە نا بۆ سەپر كرىنى نامە
و وپنەكانى تۆ بۆ بپنپنى سپبەرەكەت بەسەر شۆستە،

بیرهنگهکانی ئەم شارەو، من گۆلی نیرگزی سەر گۆری
نازیزیکی تۆم سالی یەكجار گۆلی سپیت بۆ دەگرم ،
نازانم سالی چەند جار منت بیر دیتەو، و سالی چەندجار
خۆشەویم ،،

لە رێگا، دەروۆشتم کە دەمزانی تۆ لەو شارەنیت وەک ئەو
مندالەهی پێلاو بۆیاغ دەکات سەرم بۆ بینینی کەس
هەلنەدەبری ئیوارانیت بەدوای ئەو پیاوێ پیرە تەمەن ۷۰ سالانە
دەگەرام کە جگەرەکەیی دادەگیرساند و گۆرانی چاوشی
لێدەدا کە دەیگوت " آن زمان کە خبر مرگ مرا می شنوی"
کە دەگیشتە ئەم کۆپلەییە فرمیسک لە چاوانی قتیس
دەماو لە لابەلای روومەتە چرچ و لۆچەکانی دەهاتە
خوارەو، هەفتەیی پێشوو کە لەوئ وە تیپەریم پیرەپیاوێکە
لەوئ، نەمابوو بەدوای دا گەرام ، وتم لەوانەییە لە
شوینکی تری ئەم شارە بییت، بەلام نەبوو

لە خەلکی ئەو ناوچەییەم پرسی وتیان هەوایی مەرگی
ئەو بە گۆییەکانی گەیشتوێ خۆی کوشتوێ...خۆکۆشتن لە

تەمەنى ھەفتا سالى ئەزانى واتاي چى ؟ عشق ئەۋەندە
ھېزى ھەيە كە تەمەن و سال بۆى گىرنگ نىە پاش
ماۋەيەك ھەموو ئەويان لەياد كرد بەلام خۇشيان لەياد
چوۋنەۋە، يارەبى دەبىت ئىستا چەند دلى تەنگ بىت لەم
گۆرەدا ؟

ئەو و زۆرى ۋەك ئەو، ۋەك مشتىك گەنم بەناو
بەردەلانەكانى زەمەن دا پەرت بوون، مېژوو ھىندە سەريان
بە تاۋىرەكانى پەشىمانىدا كىشان ئىستا كەس نايان
ناساتىتەۋە، غەرقى دوۋكەلى گوندە سوتاوەكان بوون لەو
دوۋرەۋە تەنھا فرمىسكەكانيان ديارە ۋەك ياقوود
دەدەورشىنەۋە ئەۋەى لەدوايان بەجىماۋە، تەنھا
خۆلەمىش و يادگارپەكانە، بەلام گەر لەيادىشى بكن ئەو
جوان بوو برژانگەكانى بەدەۋرى چاۋەكانىدا ئەتوت
حەججەكانن و دەۋرى كەحەبەيان داۋە، ديسان شو
داھاتبوو بەناچارى دلى خۆم بەو شتانه دەداۋە كە ۋەك
مىرات بلەداى بۆت بەجىماۋن بەبىۋىستى خۆم لەسەر

جینگاکەم ھەلستام و سەیری ئاسمانم کرد وتم "یادی
بەخێر جارەن ئەو ئەستێرە ھەمووی ھی ئێمەبوون"
بیری ئەو رۆژانەم دەکردەو ھە بەرلەو ھە تۆ بناسم و تۆم
خۆشبووی ، ژیانە پێش تۆم باش لەیاد نیە، بەلام ھەموو
کێشەئێک چارەسەرێکی جیاوێ ھەبوو، بەلام دوا تۆ
ھەموو کێشەئێکی جیاواز چارەسەرەکی تۆ بووی،
بەرلەو ھە تۆم خۆشبویت شەوانە بەتەنیا لە شەقامەکان
پیاوەم دەکردو لەسەر حارەبانەکان بەدەم گۆیگرتن لە
گۆرانئێکی کۆنەو ھە چایەم دەخواردەو ھە و خەئێکی دەست
جیت، لەملانئێ کێژۆئێک بۆلای خۆی دەبیردەو ھە ، دوا
ھێشتم ئێستا رەقەم لە پیاوە شەوانئێ شەقامەکان و
چایئێ سەر حارەبانەکان و گۆرانئێ کۆنەکانە ئەرئێ ئازیزم
ئێستا مەن پیاوئێکی گرینۆکم لەجیئێ پیاوە و چایئێ سەر
حارەبانەکان و گۆرانئێ کۆنەکان لە قوژبنئێکی ژورەکەم سەر
دەخەمە سەر ئەژنۆم و دەئێم " گۆلئێ مەچۆ مەچۆ "

سەرم خىستە سەر سەرىنەكەم و سەقفەكە بوو شانوۋى

يادگارى ئەو رۆژەي بەرلەوھى بچمە جەنگ پيىموتى :

كى دەلى دەتېنمەوھ ؟

دەترسم موشەككىك بەرمان بكوئ و ھەپرون ھەپرونمان
بكا، دەترسم يەك تنۆك قور لەدەمى چۆلەكەيەك بكوئ

قيامەت ھەستىت، دەترسم بكوژرئ و جارئكى تر ھىلانە
قەتئىيەك نەبىنمەوھ لەناو وەردىكاو فرىانەكەوم بليىم:

" ئەو جەلە رەشانەت زۆر لىدئت "

بەلام تازە خو شتەكە بوو ئەستەم ، من و تو

لەخالىكى ئەم ژيانە بىن بە ئيمە !

دانشتبووم و بەناو نامەكانىدا دىر بە دىر، بەدواى تۇدا

دەگەرئم لەوانەيە بليىن كوۆلان بەكوۆلان بگەريئى باشتەر،

بەلام.. ھىندە ليم ونى بە ئەستەم لەدپەرەكانىش

ئەتدۆزمەوھ ، چاكەتەكەم بە قەرويلەكەم ھەلواسيوھ

دەزانى من ئەو چاكەتەم زۆر خوۆش دەوئت چوونكە جارئكىيان

له گەل خۆتا تۆ دەستی منیشت تییدا گووشی، ئەوانه
له یاد کردنیان دەوێت له یاد کردن هونەرە و من بئ هونەر
ترین مه خلوقی دنیام، نازانم هیچکات به سهرت هاتوو،
بچیته هه مان شوین و به لام ئیتر هه مان شوین نه بیئت
گوئ له هه مان گۆرانی بگریت به لام هه مان گۆرانی نه بیئت،
ئه سلهن به خه یالایشته دههات، هه مان کهس ئیتر هه مان
کهس نه بیئت!؟ من بیرمه کاتیك به مندالی من و تۆ
ژیژکیکمان هه بوو من غیره م لهو ژیزکه ده کرد چونکه دايم
له ده سنتت بوو قور به سه رم ئیستا که سیکی تر ده سنتی
ده گریت، من بیرمه خه دیجه هه ر سه یری ئاسمانی ده کرد
وهك ئەوهی بلی: هه موو شته کانی سه ر زه وی پووچن
شه ویکیان وتی: با بچین بو ئاسمان
وتم: ئاخه ئیمه بالمان نیه، گوله گیان
وتی: ئاسمان خۆشه، کهسی لینی هه ر خوی لینی
'خوا گوله کانی خۆشده ویت'

دواتر چاوه کانی بریه چاوه کانم وتی:

پيڭكوه دروستى دهكەين،

ئاي چ چيژيكي هەبوو ئەو پيڭكوهيە تەنانەت ئەگەر
پيڭكوه هەيچ شتيكيشمان دروست نەكردبايە، تەنانەت
هەموو سەرۆت و سامانەكەشم بەبا چووبا، ئەو هەستەي
بۆ وشەي ' پيڭكوه ' بۆ هەيچ شتيكي ئەو دونيايەم ئالوگۆر
نەدەکرد، كەسيك كە تەنيايي درك پيكرديت لەو
هەستەي ئەوسام درك پيڭكەكات

بەلام ئيستا بەخۆم دەلييم ديارە جيگاگەم بەباشي پر
كراووتەو ئەگينا دەبوو ليڤرە بايە، ئيستا ئەو ئەوئەندە بي
ئاگايە لييم ئەگەر بلييم باشم باوئەردەكات، ئيتر لەبيخەبەري
ئەو دلم خورپە ناكات چونكە دەزانم لاي ئەو، زمانكو
راستی وت كە وتی: ئيستا روخسارە جوانكەي بۆتە
ملوانكە لەملي كەسيكي تردا،، لەو دنيا دوو كەسيەي
ئيمەدا نازانم ئەوكەسە لەكوئ پەيدا بوو، نازانم
ئەوكەسە بۆ ئەوها بي رحەم بوو توئ ليبردم و نەيداو

ئیتفۆنەكەم كرده گویم دیسان گویم لەو گۆرانیهی ئەژدەر
گرت دەلیت " تۆ بۆچی دەنگت نیه تۆ بۆچی رەنگت نیه "

من ئەوهنده حەزم بەدەنگی بوو ئەموت:

رۆژیک پەتیک بەناو دەنگت ئەهینم و لەملى دەكەم

ئەوهی جارێكى تر گویم لەدەنگت ناییتەوه ناخۆشتره

لەوهی كە جارێكى تر قسەت لەگەڵ ناكەم،

حەزم دەكرد كاتیک قسە دەكەیت دەنگت ماچ بكەم

بەلام ئیستا ئەو برینانە ماچ دەكەم چونكە تاكەشتن

دوای خۆت بۆمنت جیھێشتوو، نازانم تۆ ج كفنیکت

پۆشیوه و چ رینگایەك ونی كردوو كە ئاوریک نادەیتەوه

منت جیھێشتوو، ئەو شەوهشم لەبیرە كە،

من لەتەنیشتی دانشتوووم، بینیم

لەسەر تەنهایی شتی دەنووسی وابزانم بخەوم، ئیستا

وەك جارێك نیه ئەگەر بمهویت ببینم دەبیتم بچم بخەوم

ئەمشەویش ئەو نامەیهی من چاوهڕێیم نایەت!"

بەلام من وهك هەنجير هەندىك نامە و قسەى تۆم وشك

کردۆتەوہ بۆ ئەو کاتانەى لێرە نیت !

وانزىك چوارى بەيانى دەبیتهوہ بەدیار گۆرانیهكى زەكەریا

كەدەلێت : هەر یادت ماوہ

جگەرە دەكێشم و بێرلەتۆ دەكەمەوہ لە كاتیكدا

تۆ لایلايه بۆ مندالیك دەكەیت، كە لەمن نیە

دەبوو ھى ئیمە با، منیش لەناو تارىكى دام و تۆ لێرە نیت

كە دەبوو لەلام بایت ، وهك تەنیاترین پیاو پیت دەئیم:

غەریبیت دەكەم ھەر وہك چۆن غەریبیت كردم ،

تۆ لەمنداىكى میوانى دەچووى ھاتى ژورەكەمت تىكدا و

رۆشتى، لە خەو دەچووى لە پرىك ھاتى و تەواو بووى،

بەس تۆ چوزانى عالی من چۆنە،

تۆ چوزانى چەند جار لەگەل كاتزەمێردا، شەومان بە رۆژ

کردۆتەوہ، تۆ چوزانى چەند جار بېرم لەتۆ کردۆتەوہ

تۆ چوزانى،چەند جار خەيال تۆى ھیناوە و تۆشى بردۆتەوہ

ئەو كاتانەى قەت بىرت لاي من نەبوو، تۆ چوزانى

چەندجار دەستتم گرتوو

چەندجار لەگەلم دانشتووى تۆ چوزانى

درەختى سەوز نرخى باران دەزانىت

تۆ كەوشكى نرخى باران چوزانىت

تۆ چوزانى دلتهنگى چىه كەتا ئىستا

رووى سەرىنەكەت نەگۆرىيىت لەبەر فرمىسك

تۆ چوزانى، كەبى دەنگى شكا

ئىتر ئاسمان رەنگى سامالى نامىنى

دىوارەكان ئەروخىن و پەناگايەك نامىنى

تەنەت ئىدى خەيالە بەدى نەھاتووەكانىش

فتوای حەراميان لەسەر ئەدرى

بەيانىەكى پايز ھەلستامووە لەخەو و لە حەوشەى مالى

خۆمان سەيرى دىمەنى پايزم دەکرد بەدەم گوئى گرتن لە

گۆرانیه‌کانی هایدیه بیرم ده‌کرده‌وه و له خه‌یالما ده‌موت

مرۆق ده‌وای سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر سه‌د به‌رزایی

به‌شنه‌بایه‌ک، غلۆر ده‌بیته‌ خواره‌وه ده‌شکیته‌ و له‌ناو

ده‌چیته‌ و ده‌بیته‌ به‌ خه‌لووز و بال ده‌دات به‌خۆی و ته‌ی

ده‌کات ده‌فریته‌، له‌په‌ر به‌ر سینه‌ی به‌ر زه‌وی ده‌که‌ویته‌ و په‌ر

په‌ر ده‌بیته‌ له‌ گێژاوی دونیادا هه‌روه‌کوو سه‌رخۆشیک

به‌ده‌وری خۆبییدا ده‌خولیته‌وه‌ پیکی ده‌ستی له‌گه‌ل ژیان

لئ ده‌داته‌وه‌ بونه‌وریکی برسی و خالی له‌ هه‌موو شتیکی

به‌یه‌خه‌ی زه‌ویه‌وه‌ نووساوه‌ بۆنی سه‌روشتیکی بۆگه‌نی له‌

گه‌رده‌نی زه‌وی ئالاندووه‌، کرۆکی غه‌مگینی له‌ناودا

هه‌لده‌قولیته‌ و په‌روشکی ئازاری لی‌ده‌رده‌چیته‌ و ده‌بیته‌ به‌

برین و به‌سه‌ر جه‌سته‌ی قه‌دماغه‌ ده‌کات بۆیه‌ من ده‌ییم :

'مرۆق کائینیکی غه‌مگینه‌ ' ئه‌مه‌ش به‌ نه‌گۆری ده‌میته‌

به‌ نامه‌ی زمانکو، به‌ ئاگا هاته‌مه‌وه‌ که‌ ده‌یوت :

ده‌بیته‌ سه‌ردانم بکه‌یته‌ له‌ مالی خۆمان و بچین

پیاسه‌یه‌کی شار بکه‌ین له‌نیو پاسدا بووم هیتفۆنه‌که‌م

له گوئ دابوو، سهرم خستبووه سهر جامی پاسه که
خستبوومه سهر ئه و گوئرانیهی هایده که ده لیت

' ئه ی خودا ئیتر دونیا بۆمن تاریکه '

ته مه شام ده کرد ئاسمان هه وره چلکه کانی له ئامیز گرتوو،

بارانیکی هیئدیش خوی به زهوی داده دات و نم نم

ده که ویتته سهر جامی پاسه که و بارانیکی ساردیش به

شوو شه که یدا داده چوئری وا خه ریکم ده گم به و کوئانهی

یادگاریمان لیی هه بوو تا ملم قرچهی دیت ئاور بو ئه وی

ده ده مه وه له گه ل یاده وه ری ئه و شه وانیهی له سهر بانیهی

خانوه چوئه که ی ئه و سهری کوئان ژوانمان ده به ست

به دیار چاوه کانته وه، سهرگوزشتهی سه د ژانم ده گی پرایه وه

له بیرمه ره شی چاوه کانت له ره شی ئاسمان و روناکی مانگ،

ئه چوو، هیشتاش هه موو ئه و مؤسیقایانهی له و شه وانهدا

بو ئارامیمان ئه تخسته سهر له بیرمه، به لام بۆمن جوانترین

مؤسیقا تیکه له یه ک بوو له

“دهنگى تۆ و چرىكهى ئاسمان و شنهباكان”

هه موو ئه و چىرۆكانهى له ژىر ساپىتهى ئاسماندا

له نىو ئامىزتا بۆت ئه گىرامه وه له بىرمه، له بىرمه سه رم

ئه خسته سه رباست، چىرۆكى ئه ستىرهكانت بۆباسده كردم

له نىوياندا 'دوو ئه ستىره' بى نازه كه، چىرۆكه دلخوازه كهى

هه ردووكمان بوو، كه تىيدا باسى ئىمهى ده كرد

له بىرمه شه وىكيان پىت گوتم؛

سه ىرى كۆتايى ئاسمان بكه

چاوه كانم كز كرده وه،

دهى مه گه ر كوا ئاسمان كۆتايى هه يه-

فه رموت؛ كه وايه ئه وهنده خوشمده وىي

“ليره ش و له و كۆتاييهى ئاسمانىشدا جىت ناهىلم”

به لام راستت نه گوت

ئەو ھەتتا بەتاقى تەنيا لەم سەربانە و سەرمای بى تۆيى
تەزاندوومى، سەيرى كۆتايى ئاسمان دەكەم و ناتىنم
ئاخر كوا لەنيو كۆتايى چىرۆكەكەى ئىمەدا باسى ئەو
يەككە لە ئەستىرە بى نازەكان خۆى ئەكوژى، كرابوو
لەپر بە ئاگا ھاتمەو ھەيشتا لەسەر گوشنى تاكە كەسى
پاسەكەدا دانشتووم زەينم دەچىتەو سەرگۆرانىيەكەى
ھايده دەلى ' ئەو منم كە لەھەموو شوينىك بەجى ماوم'
پىرە پىاويك سوارى پاسەكە بوو منىش ھەستامەو و
جىگاكەى خۆم بوى چۆل كىردو بە پىو لەناو پاسەكەدا
و ھەستام نازانم ئەو ھەستەت بو دروست بوو ھەتاو كەى
دەگەيتە ويستگەى كۆتايى لەخۆتەو ھەستەت ئەكەى
زىادەيت و بارگرانى، من يەككەم لەو كەسانەى زىادەم و
ناچارم بەپىو ھەستەم، زىادە لەناو پاسەكە، زىادە لەسەر
شەقامەكان، لەو بىزار بووم زىادە و تەنھا بم، بىزار لەو
بەپىو ھەستەم، ھاتمە ژيانى تۆو، ھەلى كىردارەكانت
پىيان وتم لە ژيانى تۆشدا زىادەم، شتىك زۆر لىي دەترسم

ئەوھىيە، بىمە بار بەسەر كەسىڭكەوھ، بچمە سەردانى
كەسانىڭ ئەوان چاۋەرىيى رۆشتنم بكەن، يان قسە لەگەل
كەسىڭ بكم ئەو چاۋەرىيى تەواوبوونى قسە كانم بكا،
گەشتمە مالى زىناكو و لە باخچەى مالىان دانشتبوين
بينىم خەرىكى ويىنە كيشانە و ويىنە يەكى جوانى كيشابوو
وتم: زىناكو بو نابىت بە ويىنە كيش و ويىنەى پەرى بكىشى
پىكەنى بە دەنگىكى نزم وتى:

من ئەگەر بەيانى بىم بە ويىنە كيش، لە تابلۇيەكى بچوك
دەستەكانى دەبن بە سەربانى ماله كەمان، قزى دەبىت بە
دارمىوى حەوشە كەمان، سىبەرەكەى دەبىت

بە گورانى ئىوارانى دلته نگیيمان

چاۋەكانى، ئاخ .. چاۋەكانى، رەنگە نەتوانم

ئەوھندە بەھىزىم و وا بەئاسانى ويىنەيان بكىشى

ئەگەر، بربارە من بەيانى بىم بە ويىنە كيش، پىدەچىت

دوور له چاوه‌کانی تو، یه‌کیک له تابلوکانی ئیره به‌تاریکی
بمینیته‌وه ئیمه چەند بیکه‌سین، هەر به‌ته‌ن‌ها له
تابلوکاندا، نا له دوورترین کۆلانی شاریش

دوور له چاوه‌کانی تو، مائی ئیمه، به‌بی رووناکی مایه‌وه
قسه‌کانم پیی بری وتم: دهی بچین پیاسه‌یه‌ک بکه‌ین و
بچینه قاوه‌خانه‌یه‌ک، له کافییه‌ک دانشتووین له‌گه‌ل ئه‌و
دۆسته‌ی له منداڵیه‌وه پیکه‌وه‌ین، ئه‌و هه‌میشه بزه له‌سه‌ر
لیویه‌تی ئه‌گه‌ر هه‌یج شتیکی باش و خۆشیش روینه‌دابییت
ره‌نگه‌ وا ئافران‌درا‌بی به‌وجۆره‌بی، ره‌نگیشه خۆی
واراهینابییت به‌وجۆره‌بییت. به‌رده‌وام به‌زمانیکی پاراو و
نه‌رم و له‌سه‌رخۆ قسه‌ده‌کا و هه‌یج خیرا‌کردنی‌ک
له‌قسه‌کردندا ناکات. دانیشتووین و له‌لای یه‌کتر نین،
دانیشتووین بۆ دوو سوچی خالی کافییه‌که ده‌روانین
که‌پیشتر لیی بووین له‌گه‌ل که‌سیکی تر به‌لام ئیدی ئه‌و
سووچه بوته‌هه‌ کابووس له‌زه‌ینمانا، بوته‌هه‌ که‌سه‌ر، بوته‌هه
ژه‌هری مار و قوزه‌لقورت دانیشتووین و ئارامین، که‌س ئه‌و

تهنیا ییہی ئیمہ ناشیوئینی. ئیوارہیہ و لەو کافیہدا ، دەنگی
کزی گۆرانییکی دیت ، وابزانم عەدنان کەریمە و دەلیت : ' نیوہ
شەوہ و کەہی دیتەوہ کزەہی جەرگم ؟ تاریکی شەو بوۋتە
مەرگم ' بەلام ئیدی ئەو نەہاتەوہ و تاریکی شەو وەک
میراتیکی بووبە مەرگم لە ریگا لەگەڵ زمانکوۆ پیاسەم دەکرد
مەگەر پایز خەمی ئیمە بزانیت نیوہشەو گەرامەوہ مال
دانشتبووم ئەوہم بیر خۆم دەھینایەوہ جاران کە منداڵ
بووم لە ناوہندی حەوشە کەمانا رائەوہستام ، سەیری
ئاسمانم دەکرد بە جوړیك مەلم ئازاری دەبوو ،
دووور دوور دەمروانی دواتر وەک بیسکە ،
ئەملا و ئەولام دەکرد ئاسمانیش لەگەڵم دەجوڵا
دەم گوت ئەھا دەتوانم ئاسمان بجوڵینم
ئەبەلق دەبووم بە دیاری و دەمم بەش دەکردەوہ
پیکەنینیکم دەگرت کە تا گەرۆوم بەدیار دەکەوت
خۆ ئیستاش ھەمان کردە دەکەم

ئىستاش تا ملىم قرچەى دى سەيرى ئاسمان دەكەم
..لى ئىستا و ئىستاش ئەو ھەستەى ئەوسام نابىتەو
ئاخر ئىدى تىگەشتم ئەوسا ئاسمان لەگەلم نەدەجولاً
ئاسمان لەگەل من يارى نەئەکرد ئەو تەنھا لەو سەرەو
سەيرى چكۆلەبىيەكەى منى دەکرد كە ھىندە بە
ھەسرەتەو جولە دەكەم، دەل تەنگ دەبوو بەوہى
دەيزانى كە گەورە بووم ئىدى ئەو پىكەننەى بەروويدا
ناكەمەو، دەيزانى رۆژىك گەورە دەبم و
تىدەگەم كە ئەو ھەرگىز يارى لەگەل من نەکردبوو ،
ئىستاش من ھەموو شتم لەبىرە، سەلىقەى تۆم لەبىرە
لەبىرمە ھەزم بە ھەموو ئەو شتانە بوو كە تۆ ھەزت
پىيان بوو، ئەمويست ھەموو ئەو شتانە بكەم كە تۆ
دەتكردن، لەبىرم دى لە پۇلدا مامۇستا پرسى؛
ھەر يەكەتان ھەزتان بە چ شتىكى زستانە؟

داریوش وتی کاتی بارینی به فر.. شاری وتی شهره به فر..
فاطمه وتی هیچ شتیکی، ئارین وتی ساردی زستان.. ئیلا
وتی دروست کردنی بووکه به فرینه.. من وتم دهنگی
به فر.. تو ونت ئەو دهمانه ی خهوم لیده که وئ له ناوه راستی
شهویکی به فری دایکم پیخه فیکیترم پیداده دات ،
ئهمزانی تو شتیك ئەلئی هاوشیوهی ئەوانیتر نییه، تو
جیاواز بووی، ئەو کاته بیرم له وه ده کرده وه که دهوله مند
بیت، به فر ده بیته بیانوو بو کرینی جلی تازه و روشتن بو
یاری خلیسکی نهی سه ربه فر، و چیژوه رگرتن له ژیان
به لام خودا ئەو روژه نه هینیت که، هه ژاریت و به فر بیاریت
هر له بیکاربوونی باوکه کریکاره که ت بگره هه تاوه کو
کوون تی بوونی پیلاره کانت و دلۆپه کردنی سه قفی
خانوه که تان ، ئەرئ بوچی ده بیته پاره دیاری بکات به فر
حه زابه یاخود نیحه مت،،

بهس من ئازیز من هه موو شتم له یاده، له وانیه ئیستا تو
دهنگمت له بیر کردییت یاخود منت هر بیر نه ماییت، ئەما

من ھەموو شتم لەبیرە گوئ لە ھەر گۆرانیەك دەگرم تۆم
دیتەوہ یاد ھیشتا لەنەبوونت رانەھاتووم، مینشکم پربووہ
لەبیرکردنەوہ لەمن و تۆ ئاخۆ دەگەشتین بەکوئ ئەگەر
نەرۆشتبای ،

ھەركاتیك ھەبووی ھەمووشتیك جوانبوو، رۆژانیك منیش
كۆمەلە ئازیزیكم ھەبوو، بەلام ئیستا من نمایشی بی
ئازیزی بۆ ئیوہ دەكەم ھەتاوہكو، قەدری ئازیزە كانتان بگرن
من ھەموو شتم لەبیرە، ئەو دەمانەم لەبیرە ئەو رۆژانەم
لەبیرمە كە لەگەل دایك و باوكمبووم باوكم :

باوكم چەقۆیەکی كۆل بوو، نەیدەتوانی پەنیرەكانی ناو
دەستی دایكم ببریئت

لەبەر ئەم ھۆكارە و دوو، سنی ھۆكاری تر، كە ناوتری،
بەیانییەك دواي شەریکی دوورودریژ، دایكم لەبری شەكر
خوپی كرده چایەكانمانەوہ، دایكم ھەمیشە پەنجەرەییەکی
تاریك بوو چونكە باوكم دووكانی مۆم فرۆشەكانی،
پینەدەزانی دایكەم بەچرای دەستی پیاوی دراوسیكانیش

رووناك نه ده بۆوه، باوكم گۆزه يه كى شكاو بوودايكم
به دريژايى ئه و هموو ساله ههولئى دا گوئى تيدا پروينئى،
ئيواران كاتيئك باوكم له سهر كار ده گهرايه وه، درزه كانى
سهر دلئى له هى ناو له پى ده ستى زياتر بوون
دايكم له تهنيشتى سيبهرى ماندووى باوكمه وه
چاندنى گوله كانى بيرده چوو وه پينهى سهر كراسه كانى
ئيمه ي له بيرده كرد، دايكم تانكيه ك ئاوى گه وره بوو
به سهر فهرشه كانه وه به دواى هيئنجى منداله كاندا ده گهرا،
به سهر ته نافه كانه وه، به دواى په له ي سهر جلو به رگه كاندا
ده گهرا دايكم هيچ نه بوو، هيچ له كاتى كوڤه و په سيبو و
رشانه وه دا، ته نها توپه ليئك كلينيكسى سپى بوو،
خاوليه كى شينى چلكن بوو، جوينه كانى باوكم بوئى
گوره وى بوون له ماله كه دا كه سمان نه مان ده توانى
به ئاسانى هه ناسه بده ين،

گلهیی و بۆله بۆله کانی دایکم له هیج نا، له شکانی قاپی

فه خووری ده چوو

ژیر پییه کانی همومانی زامدار کردبوو

له زانکۆ کچیکم ناسی

له بهر ژماردنی گریانه کانی دایکم نه متوانی پیکه نینه کانی

سه ر لیوی ئەو کچه بژمیڤم له بهر ژماردنی شهقه کانی

باوکم، نه متوانی لهو دیووی پیاله یهك چای شیرینه وه،

په نجه کانی دهستی ئەو کچه بژمیڤم من هموو شتم

له بیره ئازیزم، ئەو شهوانه م له بیره نیوه شهو له کاتی

ته له فۆندا به دهنگه ناخۆشه کهی خۆم گۆرانی

' ئیمه گیانیکی ن له دوو جهسته دا 'م بۆ ده گوتی به لام

من ئیستا ئەوهنده به تال و چۆلم ،،

وهك ئەو ژوورهم پیڤرئ پر بوو له که لوپه له کانم ژینی لی

دهکرا، بۆنی گولاوی منی لیدههات رازاوهو ناز پیڤدراو بوو،

دیواره کانیشم نه خشاندبوو

وہلئ ئەمرۆ، بئى ناز بئى نازە، چۆل چۆلە ھەتا بۆنى

منیشى لئى نايەت ئىدى

بەجۆرىك بە بەردانەوہى شتىكى بچووك، تەواوى ژورەكە

دەنگ دەداتەوہ، ميسلى دلئى من ھىندە بريندارە تواناى

برينئىكى نوئى نىہ وەك كلؤ خوئىئىكى گەورە ئەتەقئتەوہ

ئىستا من ئەوہندە چۆلم پىام بكىشى دەنگ ئەدەمەوہ،

من ھەموو شتم لەبىرە، ئەگەر گومانىت كرد كە بىرت ناكەم

ئەوہ بزائە ھەندىك لە گومانەكان تاوانن! من بۆ ھەمىشە

بىرت ئەكەم.. من ھىچ كات بەرگەى دوورى تۆم نەگرتوہ،

ئىستاش بەھەمان شىوہ بەرگەى ناگرم چونكە دورى تۆ

گەورەترىن بۆشايى خستە ناو ژيانى منەوہ، گەورەترىن

ئىشى بەدونىايى من ئاشناكر ' يادى تۆ ھەر لە شوئىنى

خۆى دايە 'وہك زەكەريا دەلئت (ھەر يادت ماوہ يادت ژيانە

)گەر تۆ لەبىر خۆم ببەمەوہ لەگەل يادگارپەكانتا چى

بكەم ؟

تەنانەت وا تۆ و يادگارپەكانىشتم لەبىر خۆم بردەوہ

پېمبلى: من له گهل ئه و دلل مال ويران بووه چيبكهم ؟

دهزانيت نازيز تۆ له و گولل دهچييت، كه دايكم ئينجانهيه كي

جوان جواني بو دينييت به حوبه وه له نيويدا ده پرويني،

نهرم نهرم ئاوي ده دات و ئاگاي ليده بييت

لي، گولل به بيانووي خوره وه وشك ده بييت ،

ره گيشي توند له نيو گلله كه چه قاندووه ،

عهينه ين ميسلي تۆ هاتيه دلل و ره گي خوت له دلل

چه قاند و روشتي،،

له سر جي خه وه كه م نيوه شه و به ديار سه قفي ژوره كه م

ئه بللق بووم، جار جاره ئه م لاو ئه ولا ده كه م

تا وه ختي دهنگي موئه زينه كاني مزگه وته كان دييت

ئه من هه ميشه بهر له ئه وان به خه بهرم، ئه وان بو بانگ

خه بهر ده بنه وه، ئه من بو تۆ بي باكانه به خه بهرم بهر له

ئه وان ئه وان بانگ ده ده ن و خه لك بو بانگ خه بهر دار

ده كه ن منيش به دهنگي كي كز كز ئيلاهي خه بهر يك له ئه و

بى ھاوار و نالەى رۇحم دەگاتە ئاسمان و كەس گويى لى
نيە، راست گويانە بىللى لە خەونەكانتا، لەو جيگايەى
كەھيچ شەرميكت لەھيچ كەسيك نيە لەوئى كە ئيتر
غرورت ناشكىندريت، لەوئى كە ناچارنيت بۇ ھيچ شتيك
نواندن بكەيت لەوئى.. تەنانەت لەويش خۇشت ناويم ؟ زۇر
ناخۇش بىرت ئەكەم ، بەلام ناتوانم نامەت بۇ بىيرم
ئەترسم لە خەيالى تۇدا نەبم و بىزارت بكەم ، ئيھمالم
نەكردوى تەنيا ھەولئى ئەو دەدەم ھەليكت بدەمئى بۇ
ئەوھى بىرم بكەيت و نامەم بۇ بىيرى

ئەمشەو خراپتر لە ھەر شەويكى تر نيگەران و تەنيام
نازانم بۇ وەلئى ھەست دەكەم ژيان خەريكە بەر شەقى
بيحورمەتى خويم ئەدا ئەو دپرە حيزەش كە دەلئى بۇ
حورمەتى ئينسان جوان نيبە بيھيژ بئى، ناھيلىئى وەك خوى
ئازار و خەمەكانم بەجوانى لەدايك بندەزانم تۇ نازانى
بەجوانى لەدايكبوونى خەم و ئازار يانى چى! وەلئى رەنگە
باشتر بم كاتيڪ بەسەر و چاوى ئەم گەردوونە قىزەونەدا

ئەرشىيمەۋە ۋ ھەرچى ئازار ۋ خەمە بەروويدا
دەدەمەۋە.كەچى ھەر زوو بىرم دەكەۋىتتەۋە ۋ بەخۇم
دەلئىم؛جا كام روۋە؟مەگەر ھەيەتى

من شەوانە بىرۋەرىيەكانم دوور دەرۋن، دەرۋن تا دەگەنە
ۋىستگەيەك لەۋىۋە دەچن بۇ شارى يادگار يەكانت ۋ
سەفەرىك دەكەن تا خۇرم لى ھەلدئىت ناگەرپىنەۋە،

بى ۋىژدانانە يەخەى بىرۋەرىيەكانيان گرتووم

ۋەلى لەبرى ئەم ھەموو سەفەرى شەوانە،

ئىۋارەيەك يادگار يەكانت دەكەم بە ملوانكەيەك ۋ

لە ملىدا ھەلىاندەۋاسم، بەسەر تەختى سىنەشمدى

مەسىح ئاسا مەصلوبىيان دەكەم

من ئىستاش ئايشە شىتم بىرماۋەكە زۇربەى كاتەكانى لە

كۆلانەكەى خۇياندا بەسەر دەبرد، لەبەر دەرگای مائەۋەيان

رۆژەكانى تىدەپەرانت، ھەموو ۋەختى پىدەكەنى بە

ھەموو شتى دل خۇش دەبوو

وهختی گهنجیکی بدیبایه شهرمی دهکرد و

لهچکهکهی دهخستهوه سهر روخساری وهك بلیی بیهویت
نازیك بکات، جاره جاره قژه کورت و خراپ بپراوهکهی وهدهر
دهکهوت ههمیشه ههزی دهکرد لهگهل ههمووان قسه
بکات ههمووان بدوینی و ههوالی ههمووان بپرسی

ههندی جار مندالانی کولانهکه بانگیان دهکرد

ئایشه شیت! کز دهبوویهوه و بهدهم خویه دهی گوت شیت

نیم وام پی مهلین بیرمه رۆژیکیان بهبهر دهرگای

مهلهکهیاندا تیپهپریم، ئایشه لهوی نهبوو

مندالهکان کزی و بیدهنگیان پیوه دیار بوو

پیمیان گوت؛ ئایشه چوه بو بههشت

شهویك له شهواکان هاواری لی ههستا و

گوتی خودایه لهم ههموو کهسه ههوالم پرسی و

نه خهبریکی هات نه رۆژیك خوی هات و شیتیم بیینی

من له بیرمه کاتیڭ له جهنگدا بووین و یه کیڭ له
سهربازه کان هه والی مردنی دایکی پیگه یشت ، ئه میش
بهرگه ی نه گرت و له ده ریاییکی بی کۆتادا خۆی خنکاند،
له کۆتا نامه ی بو دایکی نووسی بووی ' نامه یه کی درپژ بو
دایکم بیرت ده کم ' له گیرفانی یه کیڭ له سهربازه
کوژراوه کان و هره قه یه کمان دۆزیه وه تییدا نووسرابوو: ،
ئه گهر مردم، باوهر به هه مو شتیڭ مه کهن، ئه گهر دایکم
له بهرنامه یه کی ته له فزیوونی پوچ وتی کوره کم ئاواتی
شه هید بوون بوو وه ده یگوت ئیمه ده مرین و نیشتیمان
دهژی، باوهری پی مه کهن چونکه من وام نه گوتوه، منیش
وهک ئیوه ژیانم خۆش ده ویت و خۆزگه به مردن ناخوازم،
به لام پیشکه شکاره گه مژه که وای کردوه که دایکم وابلیت
وه ئه و هاورییه شم که وینه که می له ماله که ی هه لواسیوه
و شیعیکی له سهر نوییوه که تییدا شانازی به شه هید
بونی من ده کات ، بروای پی مه کهن چونکه ئه و دوو
رویکی گه وره یه و چه ندین جار داوای بریک پاره م لیی کردوه
به لام خۆی لی دده زیه وه، وه سه رکرده که شم، هه رگیز بروای

پئی مه كهن كاتيکباسی ئازایه تی من و خو شه ویستی من
بو نیشتییمان دهكات له مه راسیمی شه هیده کان، سهیری
جله رازاوه که ی بکه ن، ئه و جله ی به و پاره یه کریوه که وهك
یارمه تی بو ئیمه ی کوره هه ژاره کان ده نیردرا، بروا به هیج
مه كهن جگه له گریانه کانی دایکم کاتیك به ته نیایه و
تیكشکانی باوكم، وه فرمیسه که سوکه که ی ئه و کچه ی که
خو شه ویستمه و هه مو جاریک به لئیم پیی دها ،
که باش، ده بم ببوره نیشتییمانم ، من له پیئاو تو نه مردم
به لکو له پیئاو لوقمه یه ک نان مردم له نیشتییمانیک که
که مترین پی داویستییه کانی ژیان ی بو دابین نه کردم. جهنگ
ته واو ، له و رۆژه ملیو نان که س له جو ره ها شوینی جیاواز
سوما یان ده کرد ته نها ئه وانه نه بیته که تامی جهنگیان
کرد ئه وان به بی دهنگی مانه وه، من و زمانکو گه راینه وه
نیشتییماننه ئازاد کراوه که مان، ئه سه ف نه ئیمه وهك خو مان
ماینه وه نه نیشتییمان ، من و کوره کانی تر له بی پاره یی و
بی کاریدا خه ریک به ری کردنی رۆژه کانی ته مه نی
گه نجی تییمان بووین به حال فلسی کمان ده ست ئه که وت بو

پاکه تیکی جگهره تا بمانکوژیّت ، ئەو کچانهشی که چاویان
له شینایی ئاسمان دەچوو و قژیان وهک خۆر زهرد بوو هەر
رۆژه و خهريک کاریکی نوێ بوون ، ئەمانیش رۆژهکانیان
بهريده کرد به چاوه پیکردنی هاتنی مۆدیلیکی بهرزتری
ئۆتۆمبیل و مۆبایلهی دهستیان ، بهو ناسکی و جوانیهی
خۆیانوه ئیواران بهو بیچارهییهمان پیدهکەنین و له
پیشماندا رەت دەبوون، له یهکیک لهو ئیواره ساردانهدا
هاورپیه کمان که قاچیکی برابویهوه له جهنگدا به دەم
کیشانی جگهره کهی دهستیوه به ئیمه ی گووت؛ براكانم
ئەزانن کور به دبه ختترین مهخلوقه که دروست کرابیّت،
بریا هەر ئەو رۆژهی که سهربازه که خۆی خنکاند و ئیمهش
له جیات هموو رۆژ مردن له گەل ئەو به جاریک بگه راباینه وه
بۆ لای خوا گیان و نه جاتمان بوایه له م ژیانه پیسهی ئیره
ئاخر مروفق له ولاته کهی مندا ، هەر له به یانیوه له خه و
هه لدهستیّت، دلێ ده شکیت تا ئیواره درهنگ
دلێ خۆی ئەباته ژیر به تانیه که وه ده خه ویّت، هەر خه لکه
له سه ر شه قامه کان، به هۆی نه خوشیه کانی دل وهک

گەلای پاپیز ئەوهرن و ئەلین ئەوہ خودا بردیہوہ بوخوی
بە گەنجی لەپر ئەکەون و دەلین بەو تەمەنە کەمەوہ
رۆژی تەواو بووہ، من ویستم شتیکتان بوکەم وا زوو
رۆژیان تەواو نەبیئت، ویستم شتیئک بەم، خوا بەو گەنجیہ
و بەو بەھارە نەیانباتەوہ بوخوی و کەمیئک بانگ
کردنەکیان دوابخەم، ھەموو ئەمانەم وایان لەمن کرد ئەو
خەونەم ھەبیئت، خەونی درووست کردنی دلێئک لە پلاتین
کە ھەموو دلشکانی دنیای تیابیئت و لە سەما و جۆلانە ی ،
خۆشی نەکەویئت، وەئک ئەحمەد کایە دەلیئت
(بی پەنجەرە مامەوہ دایە کۆلارەکەم لە تەلەکانەوہ ئالۆوہ
کوا تەمەنی لاویم دایە؟) من لەو تەمەنە کەمە نووقم
بووم نووقموون بریتی نیە لە کەوتنە ناو ئاوەوہ، کەس
بە ماسی نالیئت نووقم بوو، لە بەرامبەردا لە ھەوادا
نووقم دەبیئت بۆیە نووقوم بوون بریتیە لە کەوتنە ناو
شویئیک جیئگای تۆ نیە، نووقومبوون یانی لەدەست دانی نا

ئومىد ئاخىر ژيان بەرووى ئىمەو ھېۋاش ھېۋاش
ئەۋەستىت بۆشايى دلتەنگىيەكانمان ۋەلامى قورسى ئەۋى
جەنگەكەى دلمان شەھىدى زۆرى دەۋىت،

ژيانى ئىمەش خۆشى ناۋىين، ئىتر تىبگە ھەموو دەرگاكان
داخراون ئومىدمان تەنھا ھەناسەدانە،

دەمەۋىت لەبىرت بىكەم بەلام ناتوانم كە دەلىم ناتوانم
ئى ديارە ھەولم داۋە لەبىرت بىكەم و سەرکەوتوو نەبوم
ئەوانە بى ئومىدم دەكات من بۇ ئەۋەى تۆم بىرېچىتەۋە
بەرد دەگرە ھەنگ و پەپولەى سەر گولەكان، ئىسقانى
بەردەم پشیلە تەنياكان دەرفىنم، توتكە سەگەكان لە
دايكیان جيا دەكەمەۋە، ھىلكەى چۆلەكەكان لە
ھىلانەكەدا دەردەھىنم و دەيخەمە ژىر مېشكەكان، تف
ھەلەيەمە سەر جامى ماشىنە جوانەكان

بۇ ئەۋەى تۆم بىرېچىتەۋە كاشى سەر شەقامەكان
دەبژىرم، شەۋان يارى بە پلاكى ژورەكەم دەكەم، ئىۋاران

كاتبك به پاس دهگه رېمه وه قوالم له جامی ماشینه كه
دههینمه وه دهره وه و سیگار دهكیشم و فیکه لی ددهم،
هر نه وه ندهی گه شتمه وه ماله وه هموو نه و کارانه م
بیرنه چیته وه به لام توم بیرنا چیته وه له سوچیکی
ژوره كه مدا توند هه ردوو نه ژنۆكانم له باوهش دهگرم و بو
رۆشتنی تو دهگرم

ئه بی ئیستا نه تو پیت وایی چۆنم بی تو؟

دوای نه وه هموو ساله بیرمه نه و رۆژه له ناو كوچه
قه له بالغه كانی شار دلم چند خیرا بوو چند خورپه یه کی
كوونی كرد دلیابووم له بونی رۆشتویك له نزیكمه وه ئیتر
ئه م رۆشتوو ههش تو بوویت و دهستت له دهستیکیتر بوو
هیچ شتیك بو من جیی گومانو سه رنج نه بوو به دهر له وهی
كه په یمانت دابوو دوای په نجه كانی من په نجه یه کیتر
نه یه ته وه ناو په نجه كانت نه ون بوونت نه دووریت نه
بینینه وهت نه نه لقه ی دیلكر دنت هیچیان سه رنجی منیان

رانه كيشا به دەر له م په نجانەى له ناو په نجه كانت بوون
ئەو م نيم ئەپرسم كه تۆ پيټ وايه چۆنم بى تۆ؟
بهلكو م ئەپرسم چۆنى بى م، راهاتى له نه بوونم؟
ئەرى ئەم ملوانكه يهت هەرماوه كه تىككه لكيشى
ويئنه كانمان بوو چى دەر بارهى تامه زرۆيى بينينى م؟
ئيتىر با زياتر پيونه ليم چونكه دراوسى كانت ئەزانن منت
هه بوو و چويته ئاميزى كيتىر نامه وى بهرد بارانت پيټ بليين
دلشكىنەر ئەگەر ئەشپرسى چۆنم بى تۆ ئەژيم و ئەژيم و
ئەژيم، ئەو ئيواره يه له سەر شه قام بووم و دهسته كانم
خستبووه ناو چاكه ته كه م، گويم له دهنگى كى كۆنى
هەندىك غەريبه بوو

هۆو ئەحمەق گيان، هۆو"بۆ ئاوها نا حالى؟

چيه كاكه دووره شاريت؟ خو دهبانى كيم؟

"فوادم هاورى سەربازيت

منيش پيكه نينىكى سارد كهوته سەر دەمم و گوتم

فواد گيان خۆتى؟"

نا كاكه گيان له ناو شارم، بهلام ههست به ئاوارهیی

"دهكهم"

تینه‌گه‌یشت وتم وه‌ره له‌گه‌لم، دوباره وهك جاران چوینه

جاده‌ی مندالی وتم :

فواد ئه‌گه‌ر ئه‌مجاره شهر هه‌لگه‌یرسا ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه.

ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه ئه‌و قوره بشی‌لین که باوکان گرتیانه‌وه،

ئه‌و شه‌ره ته‌واوکه‌ین که باپیرانمان هه‌لیانگه‌یرساند،

ئیت‌ر نالی‌ین کی به‌م قیامه‌ته ئیمه‌ی نارد بو ئه‌شکه‌وت؟

ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه بو ئه‌وه‌ی له پرسه‌ی براداره‌کانمان چا بگه‌یرین،

ئیت‌ر نالی‌ین ئه‌م هه‌موو ته‌رمه چۆن بنی‌ژین؟

ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه ئه‌سپه‌ی به‌دکاران نال ده‌که‌ین،

باسی ئه‌و دیاریانه‌ی ده‌ستگه‌یرانه‌تی ناکه‌ین که لی‌یمان دزرا

ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه خه‌نه ده‌گرینه‌وه بو په‌نجه‌ی خائینان،

وهك سه‌گی قوراوی ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه

وهك داله‌که‌رخۆره ئیواره‌ر گه‌راک پر ده‌که‌ین له شوومی

ده‌گه‌رپه‌ینه‌وه و دوعای خیر بو که‌س ناکه‌ین

لېم تېگەشت وتى:

نەخپەر ناچمەو ە جەنگ ئاخىر لە جەنگ ە ەموو شەرىكدا
ئەو ەى ئەمرى منم ئالا بە دەست، پياكىشەر ەموو ژنى

, نىنۆك لە خاك گىر ئەكا منى ئەبى

تاسە منم، شەر منم، ە شق منم لەناو قسەكانىا خەيالم
بۇ ئەو شەو ە نامەى بۇ دايكى دەنووسى و نووسى بووى:

چاوپرېم بە دايە، بەيانىەك دەرەپەرم دېم بۇ

گسكدانى ئازارت بە ناوېكى تر، بە دەنگىكى تر لە باوەشى

هاوتەمەنەكانمدا ، گول لە ناو گولەكانى ولائىكى تردا

ئەهينين و دەگەرپينەو ە

قسەكانى نەواو كرد وتم ئەى بەچى ئيشيكەو ە خەرىكى

وتى: كۆلى ئيش كەوتو ە بەسەرما يەكەم دەبىت

هەتاو بگەرپنمەو ە ئاسمان، دوو ەم ئەبىت لەمانگ

بپارپمەو ە هەتا بگەرپتەو ە بۇ شەو سېھەم بايەكان

هانبدەم هەتا دووبارە ەلېكەنەو ە ، ئىنجا قسە بۇ

گولەكان بەم تا جارىكى تر بەبىريان بىتەو ە رۆژگارىك

جوان بوون ئەم دونياايە بەك دونيا ئىشى دەوئت تا دوبارە

بىئەو بە دونيا ببو دەمەو ئىوارە فوادىش رۆيى

بوو نىو شەو لە ژوورەكەم دانشتبووم

رەنگە تۆ نەزانى بەلام حەزم دەکردىر بەدلى خۇما ھەلئىت

و پەلئىت بلىم ورئەيەكى بىمناى شىتانه لەگەن

سەرقورسىكى وەك خۇمدا بەكەم، حەز ئەكەم

بەزمانىك بدوئم كەس لەم ئاخوتنەمان حالى نەبئت

مەگەر ھەرخۆم و خۆت نەبئت تۆ نازانى ،

نازانى انسان ھەيە بەئازار ئەژنۆكانى لەكار ئەكەون

كەچى من قاچەكانم رەقتەر و جىگىر ترئەبن بەسەر پىشتى

نەفرەتى دونيادا تۆنازانى ، نازانى كەمن سەرقورس ئەبم

تەننەت حەزم بۆجلە شىكو رىك پۆشەكنىشا

نا مئىنى تەنيا پارچىەكى بى حەوسەلەى دراو كون كون

نەبئ كەشىئىك لەبەرى ئەكاو پىئى ئەناسرى . ئەمەوئ

ئەم پارچە دراو بە شىوہەيەك لەخۆم لولبدەم كەس

نەزانى لەنىودا مرؤفئىك بونى ھەيە كەدلى ھەر بەگەرمى

خەرىكە لەلەيدان ئەكەوئ . تۆنازانی ، نازانی كەسورقورس
ئەبم پىسىيەكانى جادەپەكى بئى حەوسەلەم خۆش دەوئ
تەنانت تەنەكەى ئەو خاشاكانەو زبەلە فریدراوہكانى سەر
شەقامەكانىشەم لا جوانتر دەبئ نازانى من كەرۋمە
لەسىگار بەلام كەسەر قورس ئەبم سىگار داگىرسانىكى
دووبەدویشەم لابەچىئ دەبئ گەر لەگەل تۆبئ .. باكم نىو
گوپئ پئ نەم بەوہى كە ئەشئ ئازار لەكەلەى سەرم
زىاتر تاوم بدات من بەئەندازەى سەر قورسىيەكەم ئالودەبوم
ھەربەخودى ئەو سەر قورسىيە، تۆنازانی كەسەر قورس
ئەبم ئەمەوئ كەسئ لەخۆم سەر قورستر منافەسەى بئى
حەوسەلەيم بكات كاتئ كەبلىم باش نىم ئەو بئى
منىش كاتئ كەگىرام بئى ئەوہى ھۆكارى گىرانەكەم
پەرسئ ئەویش لەگەلما بگىرىت ھەنا ئەمەوئ بەپەكەوہ
تف لەچارەى ژيان بكەين من بلىم نەفرەت ئەو لەدواى
منەوہ بئى ھەزار لەعنەت .... رەنگە تۆنەزانىت
مروقە ئاسودەكان و دل خۆشەكان ئاسودەيت بۆناھىنن
مەگەر ھەر سەر قورسىكى ھەك خۆت نەبئ

تۆنازانى بەتەنيا رېڭکردن بەنيۆ سەرقورسيا

لەقەبرستانىكى چۆل ئەچى كە جگە لە ئازاردنى روحى
مردوھەكان ھىچ شتىكى تر نابسىتت كەئەمەش سەر
قورسترت ئەكات تۆ، نازانى كەسەرقور ئەبم ھىندەى ئەو
زىكرە پىرۆزانەى كەدايكم لەرۆژى ھەينياندا بەدل ئەيكات
بى تاقەتى خۆى لەگيانم ئەدا ئەسلەن لەم رۆژانەدا
سەرم قورسترت دەبى تۆنازانى رەنگە فرىشتەى روح كىشان
لېمەو ھە دياربى، بەلام كاتى سەرقورسىكى تر لەتەك

سەرقورسى منا ئەبىنى خوداش مەرگ دوابخات

لەناو ئەم بىرکردنەو ھە خەيالانە خەوم لېكەوت و بۆ
بەيانى زمانكو زەنگى بۆلېدام و چووينەو ھەمان كافى و
ھەمان شەقام سەيرىكى كردم وتى: ئەچمەو ھەنگ
تاقەتى ئەم مەرگەساتەم نىيە، من كە برا دوانەكەم مرد
دايكم دەستى كرده لاشەكەى ھاوارى دەكرد و ناوى منى
دەھىنا تا ئەمروۆش ھەلەكەم راست نەكردەو ھە من مردم
براكەم ژيا، ھەموو شەوان بەبىانوى ئەوھى ئەچمە سەر

جیڱه کهم تا دور بم تا تنها بم گوئ له و گورانیه ده گرم
که لای ئیمه تاییهت بوون ورد ورد نامه کانی ده خوینمه وه
به چه شنی ئه وهی دانشتووه و قسم بو ده کات، لی مگه ری
بچه جهنگ ،

گه رامه وه ماله وه و پایز کو تایی ،

ته نانهت هه واش دهستی کرد به سارد بوون کرد له گه لمان
یه کهم بارانی زستان ده باری، خه ریک بووم ده منووسی
په نجه ره ی ژوره که مم کرد بووه، دلۆپی باران و بوئی باران
ده هاته ژوره کهم

خه ریک بووم باسم ده کردی، باسی جوانیت، باسی میهریت
باسی یه کهم دیدارمان، له نیو تینووسه که ما ورد ورد
باسی ئه و ئیواره یه م ده کرد له تهک تووه ری م ده کرد، ئه و
ئیواره یه ی خه نی ببووین به دیده نی یه کدی

پیکه نین روخسارمانی داپۆشی بوو، بوونت هینده جوان
بوو، بوو حال م هینده باش بوو، خۆزگه م ده خواست کو تایی
نه یهت ئه م دیداره

وہلئ وہك ھەمیشە خۆزگەكانم وەك جۆگەى ئاۋ، دەرژىن و

دەرۆن، دەرۆن تا دەگەنە رۋوبارى خۆزگە

لەوئ وەك ھەموو خۆزگەكانىترم ون دەبن ،سەرى سالىش

نزىك بوو بەلام من خۆشەويستىت لە سالىكەوہ

دەگوازەوہ بو سالىكى دىكە دەنگت، بۆنت ، نامەكانت ،

وہ سندووقى نامەكانىشت ئەگويزمەوہ و ھەموويان

ھەلدەواسم، لەنيو دۆلابى سالى نوئ وەك ئەو كۆترە

سپيەى قرديلەيەكى لەلامى بەستراوہ، وەھا

يادگارپەكانتم لەگەردەنمدا ھەلواسيوہ، وەك ئەو خالانەى

لاملم وەك نيشانەكانى جەستەم نووساوى بەدلەمەوہ

دەزانىت

' من و تۆ وەك ۳۱ ديسەمبەر و يەكى جانيوہرى نزيكىن

وہلئ سالىكمان مابەينە "

كاتى بوو زمناكۆش بروات بو جەنگ خەرىك بوو مائىئاوایی

له خوشکه بچکۆلانهکه و دایکه ماندووهرهکه دهکرد، کاتیک

مال ئاواپی لهمن دهکرد پیی دهگووتم :

که دهگهریتهوه بی خه م بم و نزای باش بوونی بو بکه م

دهی گووت که لهوئ له نیو توپ باران کردندا

له نیو هزاران جه نازهدا نامهت بو دهنوووسم بوئی دهنیرم

وینه یه کمی له گیرفانیدا دانا بوو

گووتی هه موو شهوئ بهر له خهوتنی سهیرم دهکات

گریام به کول گریام

نا ئازیزم مه گریی دیمه وه، -

دیمه وه له ته نیشته خوم زیندانی ده که م ده چینه وه کافی

و له شه قام پیاسه ده که ینه وه یادگاری مندالی دووباره

ده که ینه وه، توند ده ست له ملت ده که م شاد ده بمه وه پیت

مه گریی ،،

وهلی نه نامه یه که هات نه هه والیک

ئىدى زانيم فيشه كه نه فره تيه كان دليان كون كردووه

خوينيان لى چوران دووه

زانيم كه موشه كه بى ويزدانه كان دليان هه لا هه لا كردووه

ئهميستانش له برى دهسته كانى

ها ئه وه تا زنجيرى سه ر بازيبه كه ي له ملم

ئه وه ي ماوه ته وه يادگارى ئازيزه كان و خووم و خووم و خووم

له كوئاييدا هه مووان بوونه برين بوونه جونتيرين يادگارى

ژيانم بوونه ئه و چيروكه ي تا ئه به د له خرؤشه كه ي تيرنابم

تهرمى زمناكوومان ناشت كه خوئت كرد به سهر سينگى

ئازيزيكت ئه وسا ده زانى ئازار چيه، به لام له بيرت بيت

هه موو مروقيك به راده يه ك پيوسته ئازار بچيژى، ده بيت

ئازار دادپهروه رانه دابهش بيت، به سهر جوان و ناشرين و

دهوله مند و هه ژار، مروق به حه يفى ئه زانى جوانيك

ببينيت ئازار بچيژى هه ر هه مووى ده ورى لى ئه دا و دلى

ئهداته وه، به لام له هه مان كات دا كه سيك وا نه بيت نابيته

جیئی بهزهییان ئەسلەن به شایهنی ئەزانن، من ئەلیم
مرۆق زۆر بی قیمهته بۆیه ههمیشه پیم باشه تا بکریت
ئازار بچیزیت تا له کوټ و بهندی عهقلی کوئی رزگاری
بییت، دهبیټ ئازار قبول بکریت وهك مهنههج له ژيانی
ههموو کهسیك له هر پیگه و ئاستیك بیټ

ئهم بهیانیه لهوه گهیشتم ئەکرئ مرۆق بهیانیهك لهخه و
ههلبستیټ واحساس بکات کهشت گهلانیك ههن به کتوو
پری و خیرایهکی زۆرهوه

له وجودو ناخی داگۆرابی ، بهیانیهك لهخه وهلهدهستیټ
و ئەیینیت ئەمرۆت جیاوازتره وهروژهکانی ترت ناچی و
دهلت تیدا تهنگ نابیت بهلکوو بهپیچهوانهوه جۆش و
خرۆشیهکی بهتین سهرتاپای گیانت دائهگری دهنگی تهپه
تهپی دلت بهرزتر پهلهقاژهی هاوریهتی و دهئهچی
وهبهسانایی ههست بهبیستنی ئەکهیت ،ئەسلەن ئەم
بهیایه تهنانهت دونیاش ئاسایی خۆیت پیشان نادات
بهشهوقو رهونهقتر دیته بهرچاو ،ئەکرئ لهم بهیانیهدا

تیشكى خۇر بەھیژتر بی نەسىمى باى ئەم بەیانىیە

.. جوانتر خۇى بدات لەروت و کایە بەزولفت بکات

ئەشى ئەم بەیانىیە دلت لەسینەتدا خیراتر لی بدات و بی

ئۆقرە بی وهك ئەوهی که بیهوه له قەفەزەپاریژراوه

هیلانەکهی خۆیدا هەلفریت و رەها بییت ، ئەشى ئەم

بەیانىیە خۇى لەراستی

وهرز ساردی لەگەل خۆیدا راپیچ کردبی و هیئابی ، بەلام

ئەم بەیانىیە جیاواز لەجاران ئەستەمە تەزیوی هیچ

ساردیەك ناخت بکات بەبەستوو ، بەلکو دەرونت لەهەموو

رۆژەکانی تری سالداتینی ب گەرمی زیاتری تاوت بۆدینى ،

وهك ئەوهی هەبویەك هاتبی لەناوهوتدا روپوشی بکات

وهك ئەوهی تارماپەك عاشقانە باوهشی لی بدات ، بەهەر

حال بەوه ئەزانیت که ئەم بەیانىیە عەمکیك گۆران

لەتەواوی خۆت و روح و دل و دەرونتدا تەشەنەى سەندوه

، که لەمرۆفیکی لەوهپیش چوو ناچیت و ،

وہتا ئیستا بہم شیوہیہ نہ بینراویت بگرہ جیہانی
دەرہوہش خویت بو نوئ ئەکاتەوہ ہەموو ئەوشتانہی
کەلەوہو پێش بەقەتییسی لەشوینی خویندا گیریان
خواردبوو کوۆتو بەندی دەستەکانی ئەپچرینئ خوئی
لەبەرگی ئازادی ئەدا، ئەم بەیانییە مورہیی لەسەر
روخسارە پەپولە ئاسا ناسکەکت خوئی وەلادەنیٹ بەلکو
لەجیئ ئەوہ زەردەخەنەییەکی شیتانە دات ئەپۆشی و
لەبەر خوۆتەوہو لەبەردەم پارچە ئاوینەییەکی اہمال کراو
لەپیشودا بەحەوسەلەوہ لەبەرامبەر ئاوینەکەدا،

ہەست بە روخساریکی نووئ دەکەیت و لە بەیانی دا
ہەموو شت باش بیٹ و تیبگەیی ئەوہی بەسەرت ہات توئی
بەہیژ کردوو وەک خەویکی ناخۆش تیپەری ،،

ئەوہی ئیمە ھۆگری بوین و پیمان وایە ناتوانین بیئ ئەو
بەردەوامی لە ژیان کەین، بریتیە لەو دونیایەیی کە
بەھوی مرۆفیكەوہ بوخۆمانمان دروستکردوہ نەک مرۆفەکە
خوئی... کاتیك مرۆفیکی تازە دیتە ژیانتەوہ سەرتاپای ژیانت

ئەگۈرۈۋات لى ئەكا دىنبايەك دروست كەى بۇخۇت و
خەيالەكانتى تىدا بلاو كەيتەوہ...پىت وانەبى ئەو
مروڧقەيە وای لەتۇ كدوہ بەو جۇرہ بەردەوامى كەى لەژيان
ہەمىشە لەبىرت بى ئەوہى بۇتۇ گرنگە خەيال و ئەو
دونبايەيە كە خودى تۇ دروسى كدوہ نەك مروڧقەكان بۇيە
ہەمىشە بيخە مېشكتەوہ ژيان بى ئەو كەسەش كە پىت
وايە بى ئەو ناژى بۇتۇ ھەر ژيانە...لەسەرەتاي دروس
كدنى ھەر پەيوەندىەك پىيان بللى تۇ خۇتى ! گەر رۇژىك
ئەوانىش نەبن تۇ ھەر خۇتەبىت

دەبىت ئەوہش بزانىن ئازار واقىحەتى ژيانە

' شىرىنى و شىرىنى پىكەوہ تام نادەن دەبىت تالىەك

ہەبىت ھەتاوہكو چىژ لە شىرىنىەكان وەربگرىن '

ئازار ئەتوانىن بللىن راستەقىنە ترين شتە كەوا لەتۇ بكات

وا ھەست بكەيت ئەم دوونبايە بوونى ھەيە بەلگەى

بوونى مروڧ ئازارە بەلگە بەيىننەوہ بەو كەسانەى كە

دەسووتىن ئازارىان كەم دەبىتەوہ دەللىن ھەست ناكەم

بوونم ههيه ئهوه بههۆی ئهوهيه ههست به ئازار ناکهن و
تام لهژيان نابيين ئازار وادهکات ههست دهکەيت دهژيت
لههر بابەتيکدا بوويت کهلهناو ئازاردا بوويت بزانه ئهوه
راستهقينهیی و راست گۆیی ئهو ريگاييه کهتۆ پييدا
دهرۆی، ههولدان بۆ دلخۆشی بهس نيه بۆ ئهوهی تۆ
دلخۆشی بهدهست بيینی ژيان خۆی ئهوهنده ئالۆز و پر
کيشهيه که دهبيته هۆی درووست بوونی دله راوکی و
ناسهقامگیری دهروونی و ئازار جاری وا ههيه دهبيته
شهرمهزاری و بۆ هیوایی و ههتا دوایی ئهمه رهشبینی
نيه ئهمه خوودی ژيانه ئهمه راستی ژيانه دهبيت تيبگهين
کاتيک له مندالی تیدهپهرين تهنهها بهم خالهيه دهزانين
ئازار راستهقينهیی گهردونه دهبيت دانی پيدا بنييت
بۆ ئهوهی ئهه دلشکانه بهس بييت و بووهستيت پهيامی
ژيان ئهوهيه بهرپسپارهتی کارهسات ئاميز و قورسی ژيان
ههلبگری من نامهويت هیوا بفرۆشمهوه ژيان خۆی پر کيشه
و پر حەيب و پر ئازاره وه ئازارهکان راستن ههست به

ئازارهكەى تۆ ناكەم بەس دەزانم راستن چوونكە هەستم
بە ئازارهكەى خۆم كردوو، تێدەپەریت ئازیزم تێدەپەریت
هەموو تالیەك تێدەپەریت هەموو ئەو ئازارانەى بە
پینووس و دەست و پەنجە نانوو سرین هەموو ئەو ژانانەى
زمان دەریان نابەریت، هەموو ئەو گریانانەى تا بەرەبەیان
دەرێژرین ، هەموو ئەو ترسانەى كە ژینی لیکردووی بە
ژهرى تال، هەموو ئەو ئاهانەى نانوو سرین تێدەپەریت كە
كاتى هات خودا تێى دەپەرینى، رەنگە و ابیر بکەیتەو
رزگار بوون لەم قیامەتە هەلگیرساوہ بوونى نەبیٹ بەلام
تێدەپەریت، شتەکان لەبیر دەچنەو و بەبئى ئاگایی
تێدەپەرن، لە راستیدا خودا ریکی دەخات تا تێپەریت
' ژان لە ژیان داہە '